

ĐẠI HỌC ĐÀ NẴNG

TRƯỜNG ĐẠI HỌC CÔNG NGHỆ THÔNG TIN VÀ TRUYỀN THÔNG VIỆT - HÀN
VIETNAM - KOREA UNIVERSITY OF INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGY

한-베정보통신기술대학교

Nhân bản – Phụng sự – Khai phóng

2D Graphics

Computer Graphics

ĐẠI HỌC ĐÀ NẴNG

TRƯỜNG ĐẠI HỌC CÔNG NGHỆ THÔNG TIN VÀ TRUYỀN THÔNG VIỆT - HÀN
VIETNAM - KOREA UNIVERSITY OF INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGY

한-베정보통신기술대학교

2D Graphics

Computer Graphics

- **Vẽ đối tượng đồ họa cơ sở**
- **Xén hình**
- **Tô màu**
- **Vẽ chữ và dựng Font**
- **Các phép biến đổi 2D**

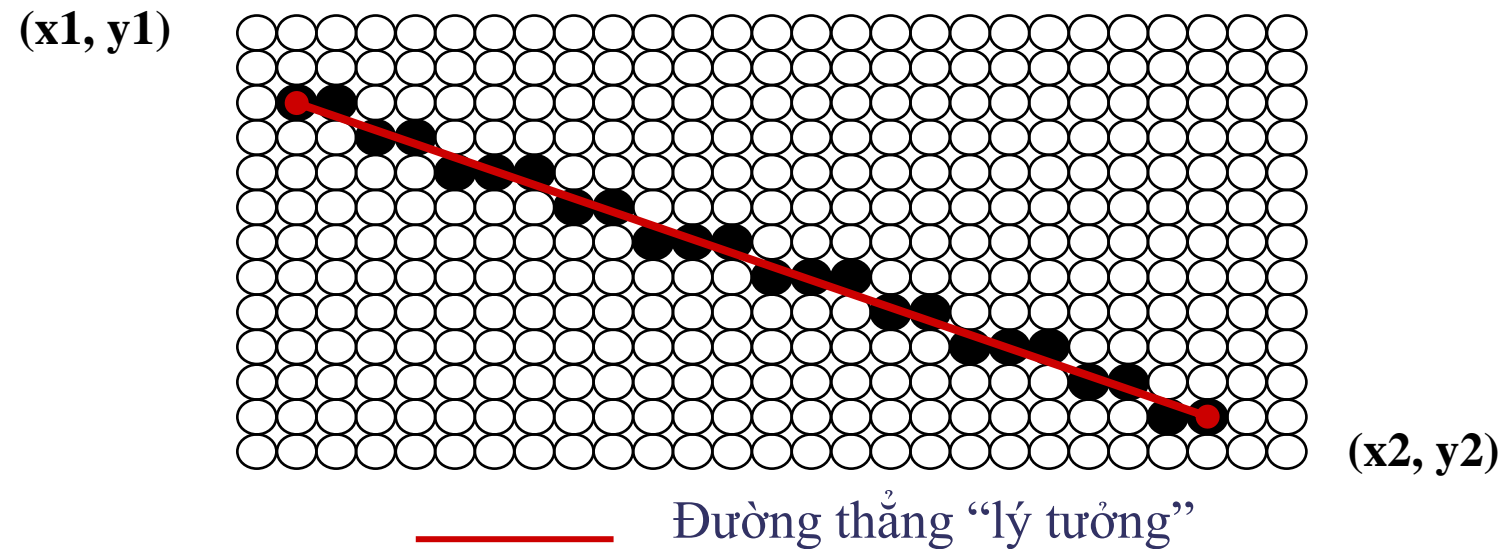

- **Vẽ đối tượng đồ họa cơ sở**
- Xén hình
- Tô màu
- Vẽ chữ và dựng Font
- Các phép biến đổi 2D

- Thuật toán vẽ đoạn thẳng
- Thuật toán vẽ đường tròn
- Thuật toán vẽ ellipse
- Thuật toán vẽ các đường cong $y=f(x)$

Bài toán vẽ đường

- Biến đổi đường liên tục thành rời rạc (Sampling)

Yêu cầu

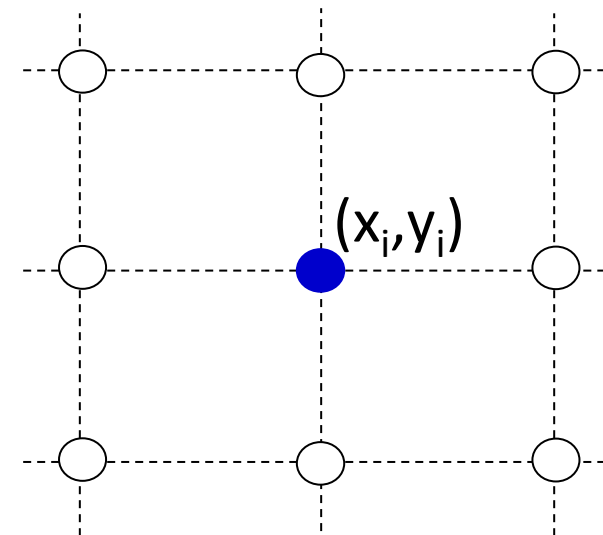
- Hình dạng liên tục, độ dày và độ sáng đều
- Các pixel gần đường “lý tưởng” được hiển thị
- Vẽ nhanh

Bài toán: Bước thứ i xác định được tọa độ nguyên (x_i, y_i) .

Tại bước $i+1$, điểm nguyên (x_{i+1}, y_{i+1}) xác định thế nào?

Để đối tượng hiển thị trên lưới nguyên được liền nét, các điểm (x_{i+1}, y_{i+1}) có thể chọn là 1 trong 8 điểm quanh (x_i, y_i)

hay: $(x_{i+1}, y_{i+1}) = (x_i \pm 1, y_i \pm 1)$.

Vẽ đoạn thẳng

- Biểu diễn dạng tường minh

$$(y-y_1)/(x-x_1) = (y_2-y_1)/(x_2-x_1) \text{ hay } y = mx + b$$

➤ $m = (y_2-y_1)/(x_2-x_1)$

➤ $b = y_1 - m.x_1$

➤ $\Delta y = m \Delta x$

- Biểu diễn dạng không tường minh

$$(y_2-y_1)x - (x_2-x_1)y + x_2y_1 - x_1y_2 = 0 \text{ hay } Ax + By + C = 0$$

➤ $A = (y_2-y_1)$

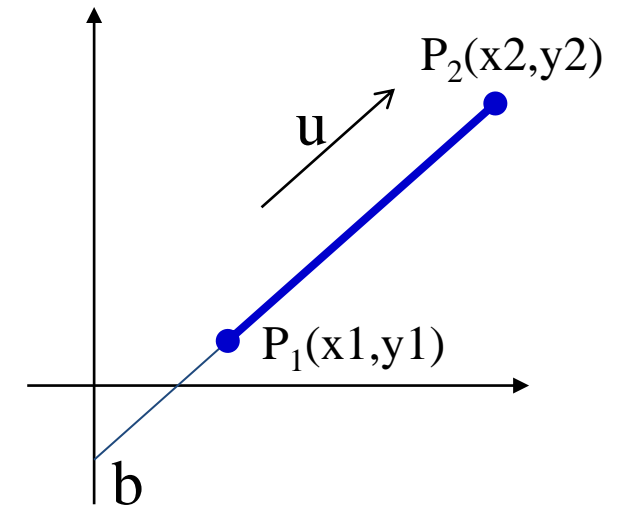
➤ $B = -(x_2-x_1)$

➤ $C = x_2y_1 - x_1y_2$

- Biểu diễn dạng tham số

$$P(u) = P_1 + u(P_2 - P_1) \text{ với } u \in [0,1] \text{ hay } X(u) = x_1 + u(x_2 - x_1)$$

$$Y(u) = y_1 + u(y_2 - y_1)$$

Vẽ đoạn thẳng

- **Bài toán:** Vẽ đoạn thẳng qua 2 điểm (x_1, y_1) và (x_2, y_2)

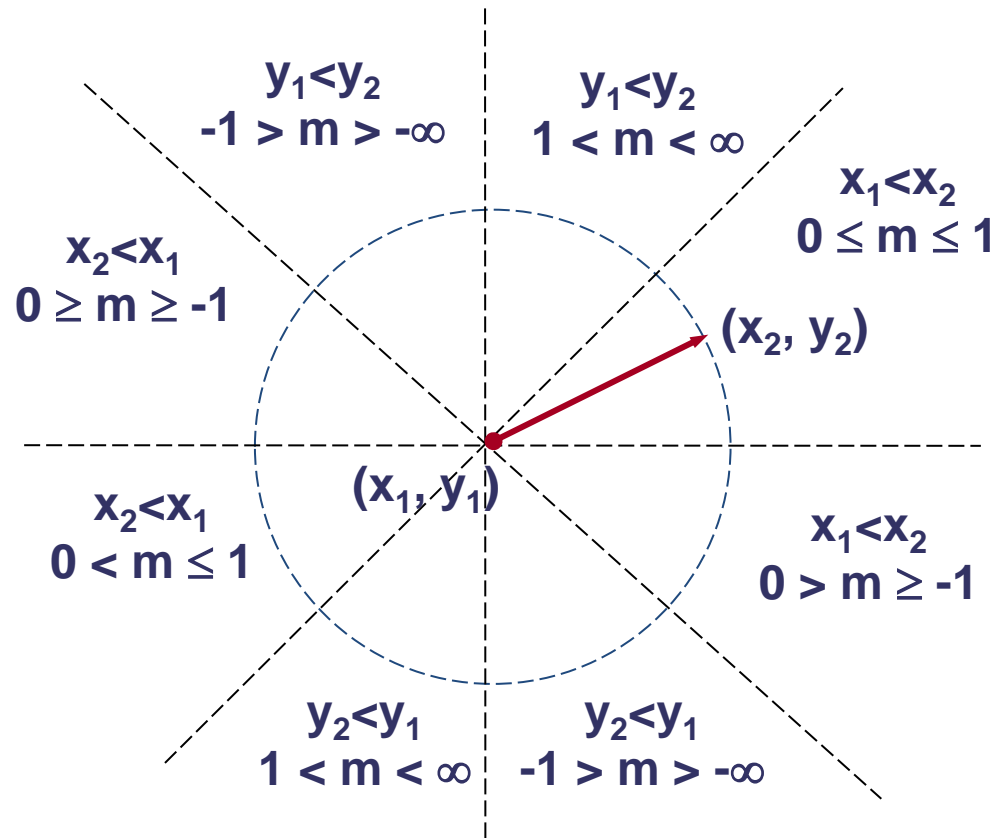
- **Giải pháp**

- Cho tọa độ x (hoặc y) biến đổi mỗi lần 1 đơn vị:

$$x_{i+1} = x_i + 1 \quad (\text{hoặc } y_{i+1} = y_i + 1)$$

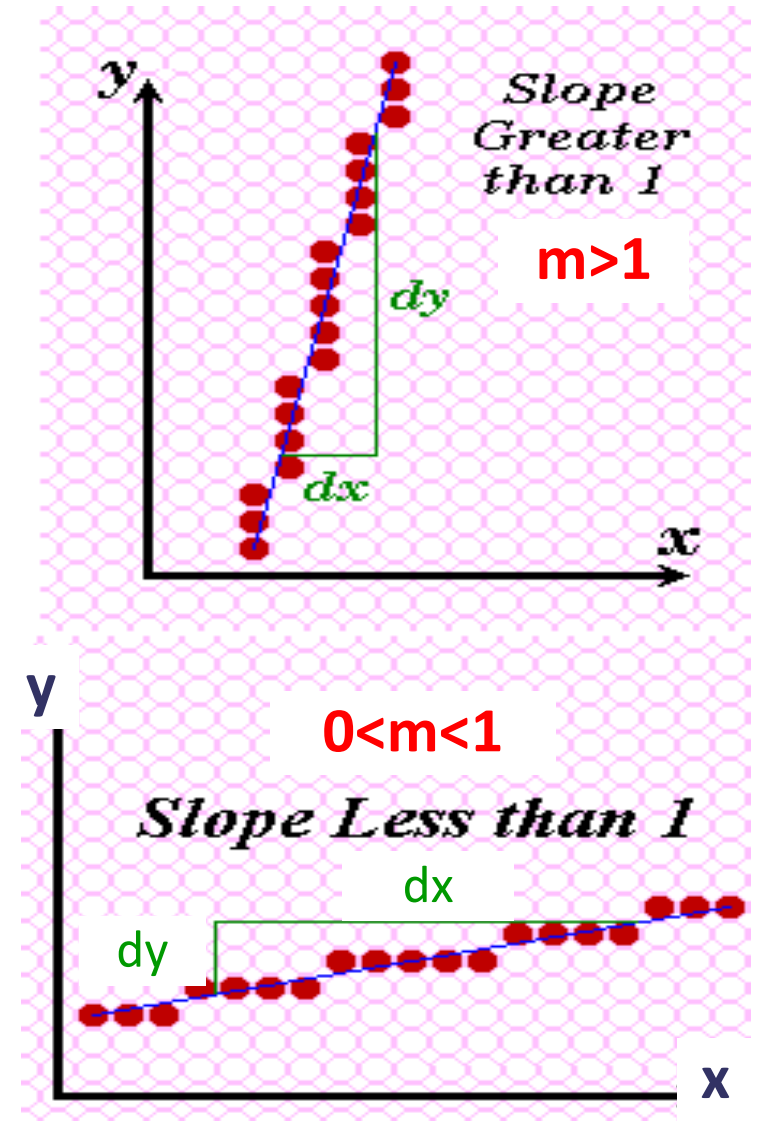
- Tính tọa độ nguyên y (hoặc x) sao cho gần với tọa độ thực nhất.
- **Việc quyết định chọn x hay y biến đổi phụ thuộc vào độ dốc (hệ số góc m) của đường thẳng**

Vẽ đoạn thẳng

Nếu $|dx| > |dy| : y=f(x)$

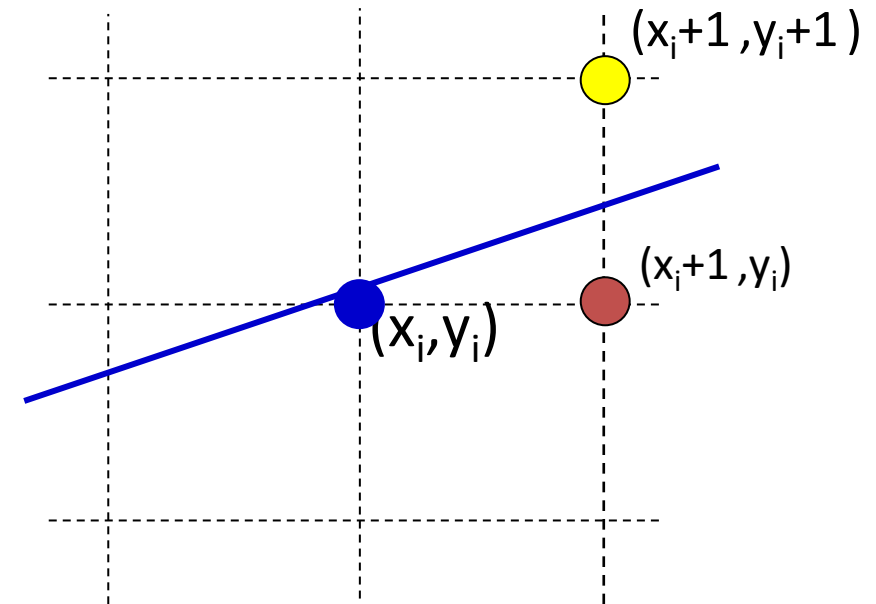
Nếu $|dx| < |dy| : x=f^{-1}(y)$

Vẽ đoạn thẳng

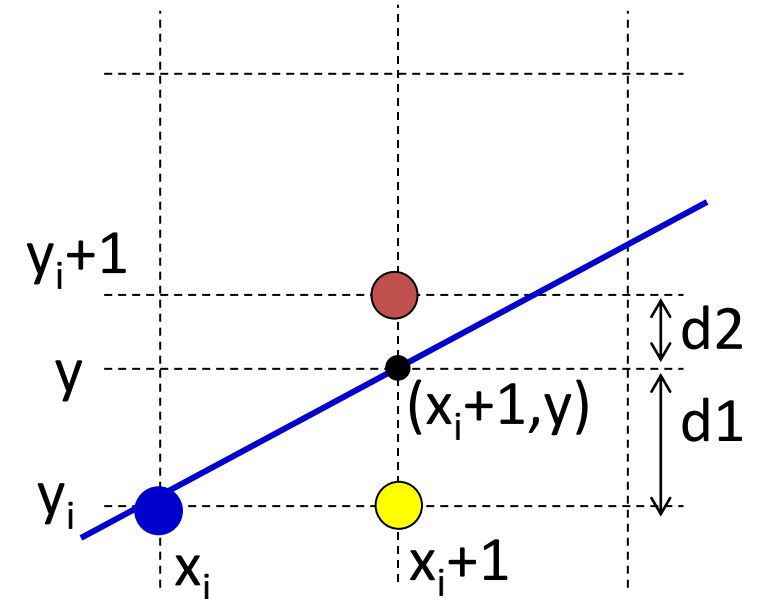
- Xét đoạn thẳng có hệ số góc $0 < m < 1$.
  - Giả sử (x_i, y_i) là điểm đã xác định được ở bước thứ i
  - Điểm cần chọn (x_{i+1}, y_{i+1}) ở bước thứ $i+1$ sẽ là:

$$\begin{cases} x_{i+1} = x_i + 1 \\ y_{i+1} = \{y_i, y_i + 1\} \end{cases}$$

Vẽ đoạn thẳng - Thuật toán Bresenham

- Gọi $(x_i+1, y) = (x_i+1, m(x_i+1)+b)$ là điểm thuộc đường thẳng
- Bước $i+1$, chọn (x_{i+1}, y_{i+1}) phụ thuộc vào $d1$ và $d2$ hay dấu $d1-d2$.
  - Nếu $d1 < d2$, chọn $y_{i+1} = y_i$
  - Nếu $d1 \geq d2$, chọn $y_{i+1} = y_i + 1$
- Có: $d1 = y - y_i = m(x_i + 1) + b - y_i$
 $d2 = (y_i + 1) - y = y_i + 1 - m(x_i + 1) - b$
- Gọi $D = d1 - d2 = 2mx_i - 2y_i + 2m + 2b - 1$
- Trong biểu thức D , m là số thực nên việc tính toán với biểu thức này khá chậm. Do đó, thay vì xét dấu D ta xét dấu p_i

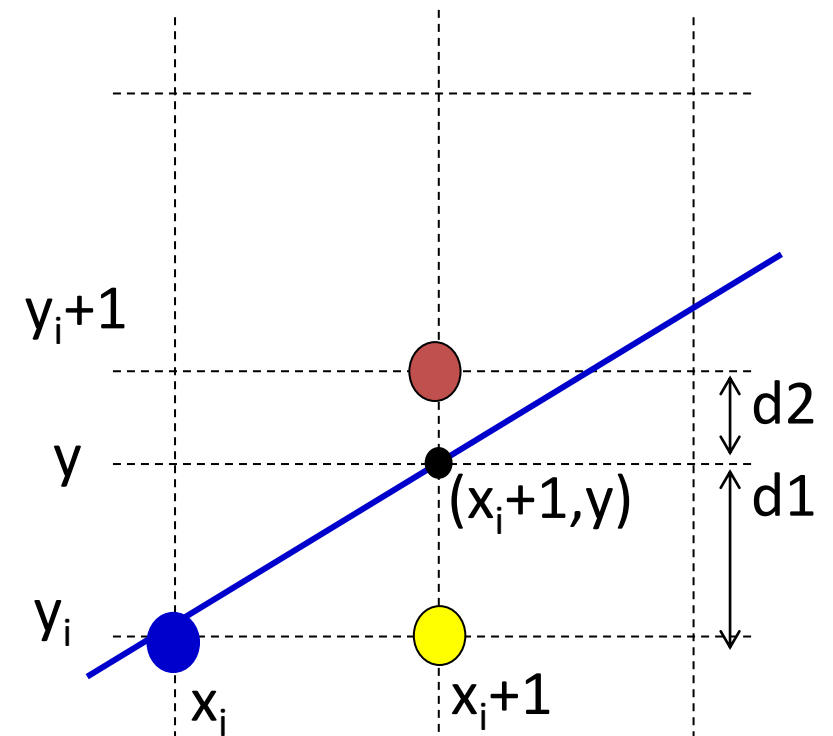

Vẽ đoạn thẳng - Thuật toán Bresenham

- $p_i = Dx(d1-d2)$ (vì $Dx > 0$).
- Thay $m=Dy/Dx$, ta có:

$$p_i = 2Dyx_i - 2Dxy_i + c$$
 với $c = 2Dy + (2b-1)Dx$
- Vậy:
  - Nếu $p_i < 0$ hay $d1 < d2$,
 chọn $y_{i+1} = y_i$
  - Nếu $p_i \geq 0$ hay $d1 \geq d2$,
 chọn $y_{i+1} = y_i + 1$

$$D = d1 - d2 = 2mx_i - 2y_i + 2m + 2b - 1$$

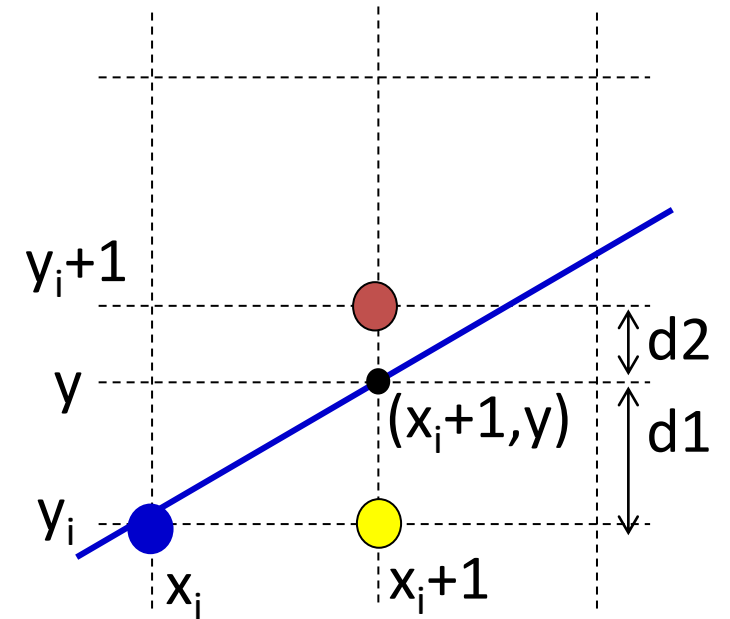
Vẽ đoạn thẳng - Thuật toán Bresenham

- Xét $p_{i+1} - p_i = (2Dyx_{i+1} - 2Dxy_{i+1} + c) - (2Dyx_i - 2Dxy_i + c)$

$$= 2Dy - 2Dx(y_{i+1} - y_i) \quad (\text{do } x_{i+1} = x_i + 1)$$
- Vậy $p_{i+1} = p_i + 2Dy - 2Dx(y_{i+1} - y_i)$
- Suy ra cách tính p_{i+1} từ p_i như sau:
  - Nếu $p_i < 0$, $p_{i+1} = p_i + 2Dy$, do $y_{i+1} = y_i$
  - Nếu $p_i \geq 0$, $p_{i+1} = p_i + 2(Dy - Dx)$, do $y_{i+1} = y_i + 1$
- Giá trị p_1 tại điểm vẽ đầu tiên (x_1, y_1) :

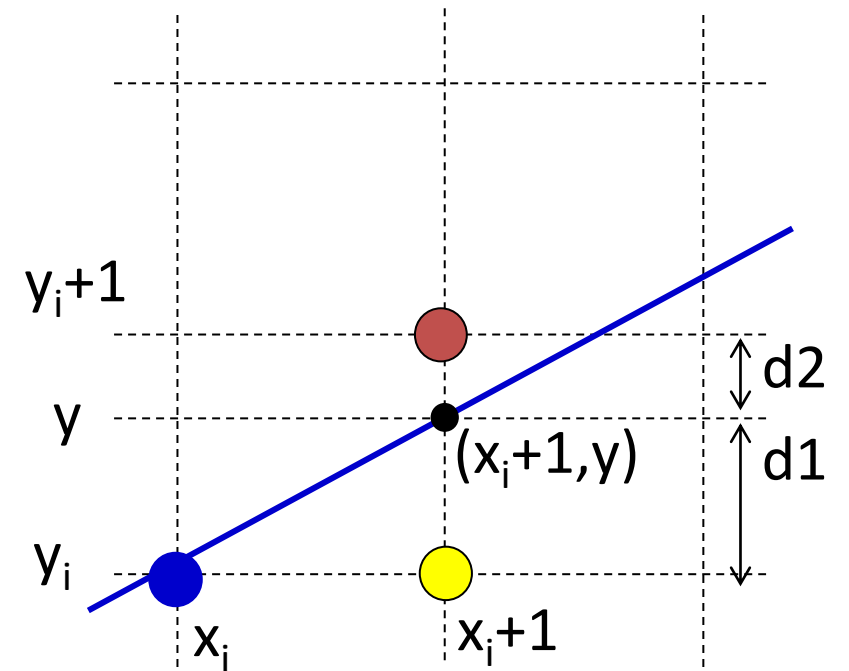
$$p_1 = 2Dyx_1 - 2Dxy_1 + c = 2(Dyx_1 - Dx(y_1 - b)) + 2Dy - Dx$$

$$= 2Dy - Dx. \quad (\text{Do } y_1 = mx_1 + b = (Dy/Dx)x_1 + b \Rightarrow Dyx_1 = Dx(y_1 - b))$$

Vẽ đoạn thẳng - Thuật toán Bresenham

```
void LineBres(int x1,int y1,int x2,int y2){
    int Dx,Dy,P,x,y,const1,const2;
    Dx=x2-x1;    Dy=y2-y1;
    const1=2*Dy; const2=2*(Dy-Dx);
    P=2*Dy-Dx;
    x=x1;        y=y1;
    while (x<=x2){
        putpixel(x,y,MAGENTA);
        if (P<0) P+=const1;
        else{ P+=const2;
              y++;
            }
        x++;
    }
}
```


Vẽ đoạn thẳng - Thuật toán MidPoint

- Phương trình tổng quát của đường thẳng:

$$Ax + By + C = 0$$

Với $A = y_2 - y_1 = Dy$; $B = -(x_2 - x_1) = -Dx$; $C = x_2 y_1 - x_1 y_2$

- Với $F(x, y) = Ax + By + C$, ta có:

$$F(x, y) \begin{cases} < 0 & \text{nếu } (x, y) \text{ nằm phía trên đường thẳng} \\ = 0 & \text{nếu } (x, y) \text{ thuộc về đường thẳng} \\ > 0 & \text{nếu } (x, y) \text{ nằm phía dưới đường thẳng} \end{cases}$$

Vẽ đoạn thẳng - Thuật toán MidPoint

- Chọn y_{i+1} là y_i hay y_i+1 bằng cách so sánh giá trị của $Q(x_i+1, y)$ với giá trị MidPoint $M(x_i+1, y_i+1/2)$ là trung điểm của $S(x_i+1, y_i)$ và $P(x_i+1, y_i+1)$.

- Nếu Q nằm dưới giá trị M , chọn S .

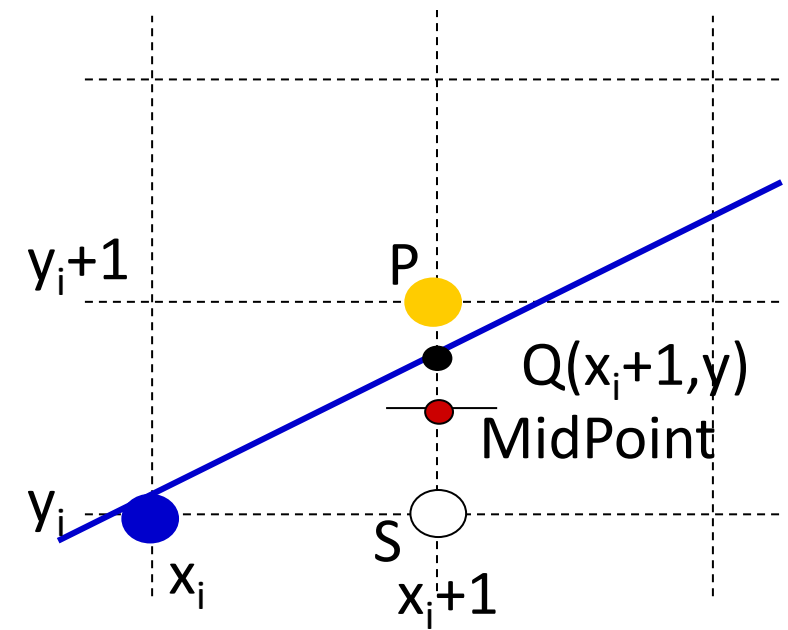
Ngược lại, chọn P

- Chọn S hay P dựa vào dấu p_i :

$$p_i = 2F(\text{MidPoint}) = 2F(x_i+1, y_i+1/2)$$

Nếu $p_i < 0 \Rightarrow$ Chọn S , tức là $y_{i+1} = y_i$

Nếu $p_i \geq 0 \Rightarrow$ Chọn P , tức là $y_{i+1} = y_i+1$

Vẽ đoạn thẳng - Thuật toán MidPoint

- Maết khaùc: $p_{i+1} - p_i = 2F(x_{i+1}+1, y_{i+1}+1/2) - 2F(x_i+1, y_i+1/2)$

$$= 2[A(x_{i+1}+1) + B(y_{i+1}+1/2) + C] - 2[A(x_i+1) + B(y_i+1/2) + C]$$

$$= 2A + 2B(y_{i+1} - y_i) = 2Dy - 2Dx(y_{i+1} - y_i)$$

$$\Rightarrow p_{i+1} = p_i + 2Dy - 2Dx(y_{i+1} - y_i)$$

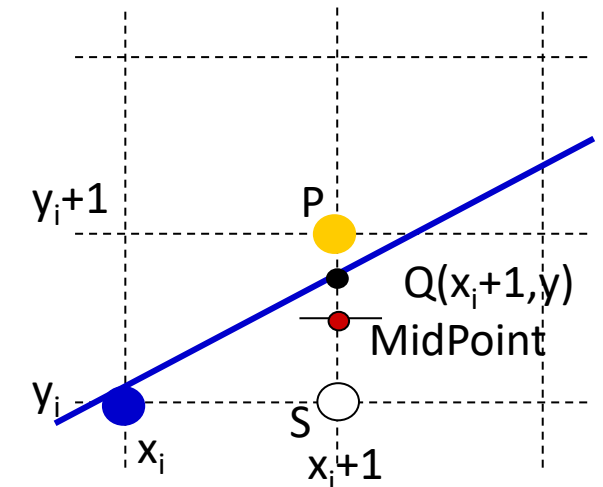
- Vaäy:

- Neáu $p_i < 0$, $y_{i+1} = y_i$ thì $p_{i+1} = p_i + 2Dy$
- Neáu $p_i \geq 0$, $y_{i+1} = y_i + 1$ thì $p_{i+1} = p_i + 2(Dy - Dx)$

- Ta tính giáù trò p_1 òùng vòuì ñieãm ban ñaàu (x_1, y_1) :

$$p_1 = 2F(x_1+1, y_1+1/2) = 2(Ax_1 + By_1 + C) + 2A + B = 2A + B \text{ (do } Ax_1 + By_1 + C = 0)$$

$$= 2Dy - Dx$$

Vẽ đường tròn

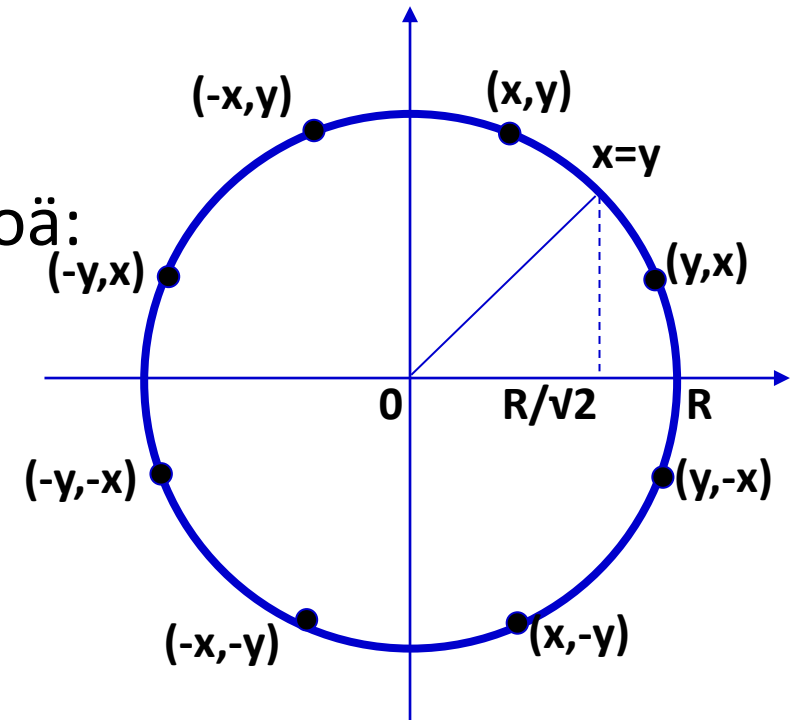
- Phương trình tổng quát của đường tròn:

$$(x-x_c)^2 + (y-y_c)^2 = r^2$$

- Phương trình của đường tròn tâm ở gốc toạ:

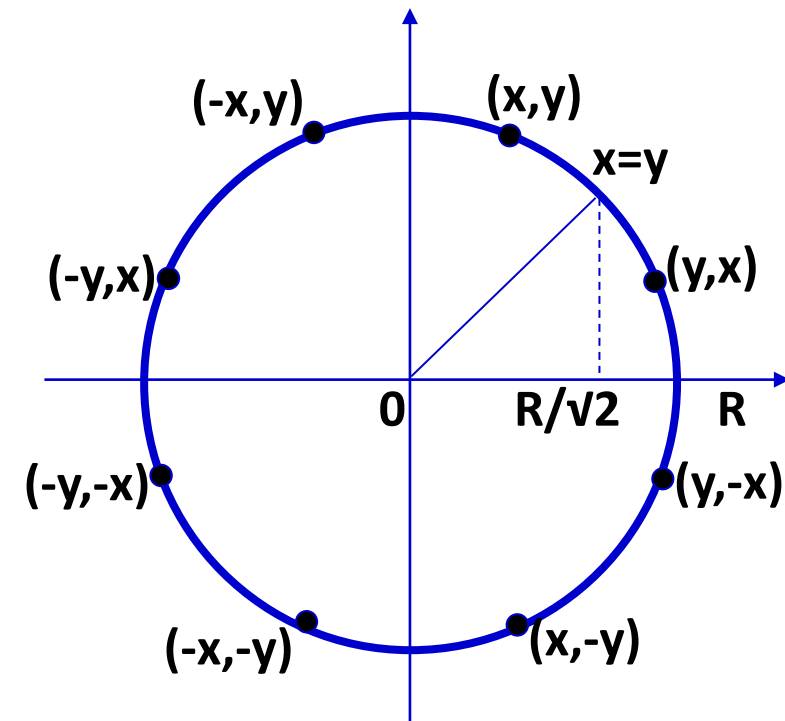
$$x^2 + y^2 = r^2$$

- Do tính đối xứng của đường tròn nên ta chỉ cần vẽ cung 1/4 hoặc 1/8

Vẽ đường tròn

```
void put8pixel(int xc,int yc, int x, int y){
    putpixel( x+xc, y+yc,color);
    putpixel( y+xc, x+yc,color);
    putpixel( y+xc,-x+yc,color);
    putpixel( x+xc,-y+yc,color);
    putpixel(-x+xc,-y+yc,color);
    putpixel(-y+xc,-x+yc,color);
    putpixel(-y+xc, x+yc,color);
    putpixel(-x+xc, y+yc,color);
}
```


Vẽ đường tròn -Thuật toán Bresenham

- Giaû söu taïi böôùc i ñãõ veõ ñöôïc ñieâm (x_i, y_i)
- Ñieâm caàn veõ keá tieáp (x_{i+1}, y_{i+1}) laø:

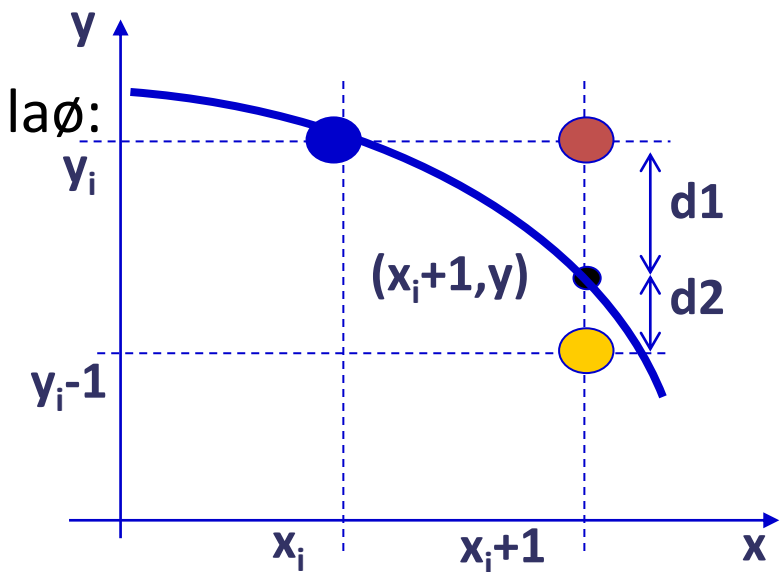
(x_i+1, y_i) hay (x_i+1, y_i-1) .

- Giaû trò y thöïc söï thuôc ñöôøng troøn öùng vôùi x_i laø:

$$y^2 = r^2 - (x_i+1)^2$$

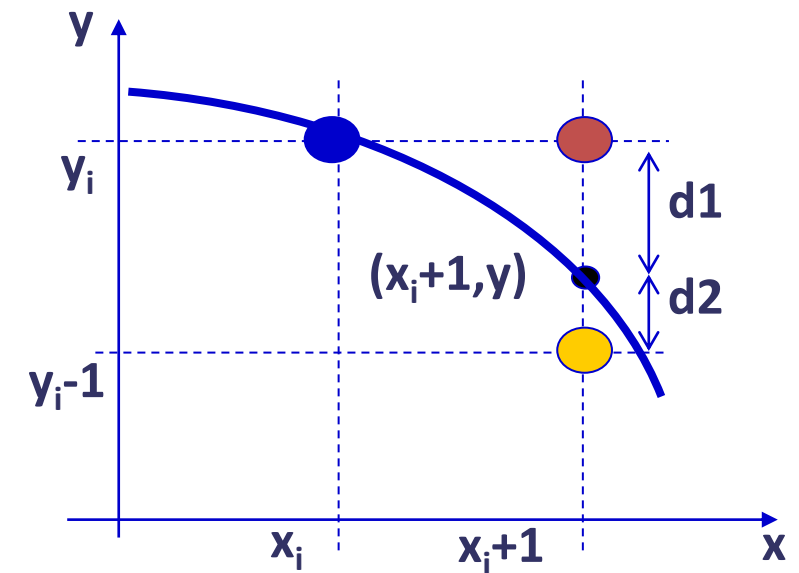
- Goïi $d1 = y_i^2 - y^2 = y_i^2 - r^2 + (x_i+1)^2$

$$d2 = y^2 - (y_i-1)^2 = r^2 - (x_i+1)^2 - (y_i-1)^2$$

Vẽ đường tròn -Thuật toán Bresenham

- $p_i = d1 - d2$
 $= y_i^2 - r^2 + (x_i + 1)^2 - r^2 + (x_i + 1)^2 + (y_i - 1)^2$
 $= 2(x_i + 1)^2 + y_i^2 + (y_i - 1)^2 - 2r^2$
- $p_{i+1} - p_i = 2(x_{i+1} + 1)^2 + y_{i+1}^2 + (y_{i+1} - 1)^2 - 2r^2$
 $\quad - 2(x_i + 1)^2 - y_i^2 - (y_i - 1)^2 + 2r^2$
 $= 4x_i + 6 + 2(y_{i+1}^2 - y_i^2) - 2(y_{i+1} - y_i)$
- $\Rightarrow p_{i+1} = p_i + 4x_i + 6 + 2(y_{i+1}^2 - y_i^2) - 2(y_{i+1} - y_i)$

Vẽ đường tròn -Thuật toán Bresenham

- $p_{i+1} = p_i + 4x_i + 6 + 2(y_{i+1}^2 - y_i^2) - 2(y_{i+1} - y_i)$

- Vaäy:

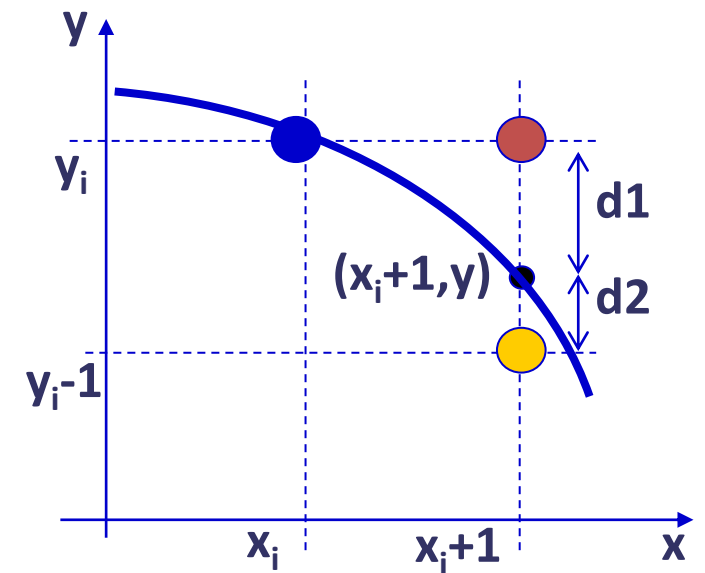
- Neáu $p_i < 0$ thì $y_{i+1} = y_i$

khi ñoù $p_{i+1} = p_i + 4x_i + 6$

- Neáu $p_i \geq 0$ thì $y_{i+1} = y_i - 1$

khi ñoù $p_{i+1} = p_i + 4(x_i - y_i) + 10$

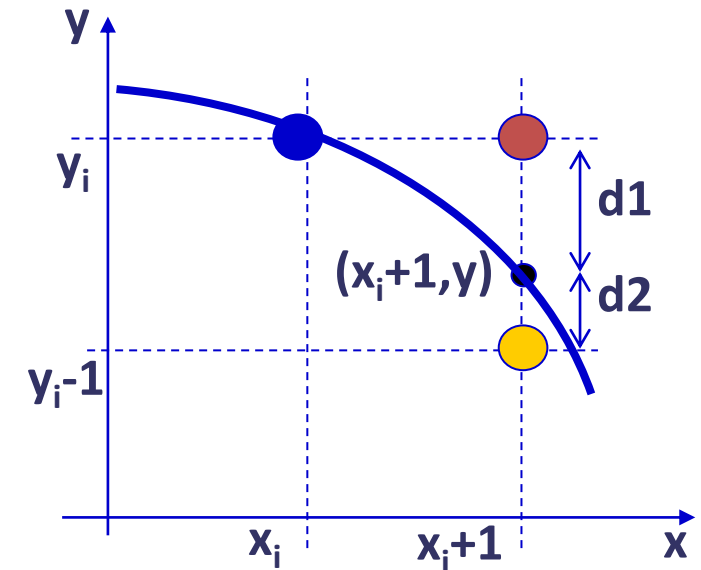
- Giaù trò p_i tại ñieãm ñầu tieân $(x_1, y_1) = (0, r)$ laø: $P_1 = 2 + r^2 + (r-1)^2 - 2r^2 = 3 - 2r$

Vẽ đường tròn -Thuật toán Bresenham

```
void CircleBres(int xc,int yc,int r){
    int x,y,p;
    x=0; y=r; p=3-2*r;
    while (x<=y) {
        put8pixel(xc,yc,x,y);
        if (p<0) p+=4*x+6;
        else{ p+=4*(x-y)+10;
              y--;
            }
        x++;
    }
}
```

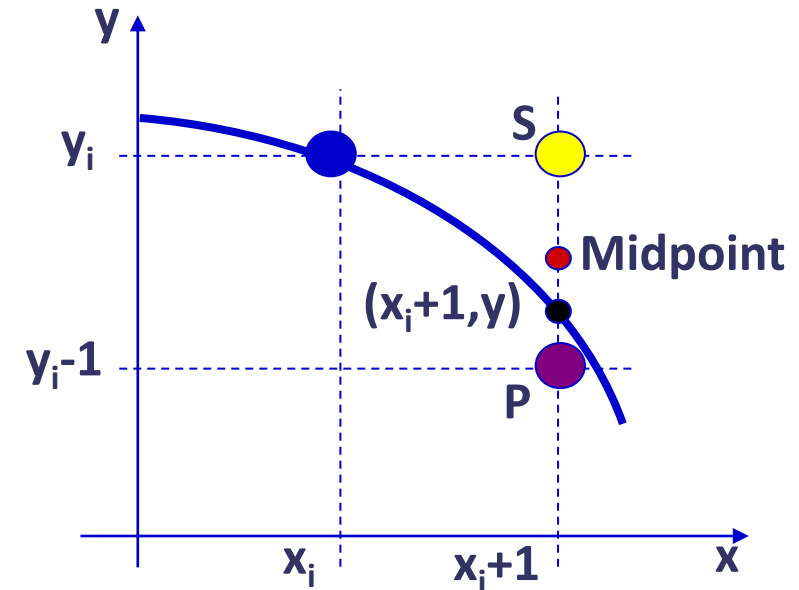

Vẽ đường tròn -Thuật toán Midpoint

- Gọi $F(x,y) = x^2 + y^2 - r^2$, ta có:

$$F(x,y) \begin{cases} < 0 & \text{nếu } (x,y) \text{ nằm trong vòng tròn} \\ = 0 & \text{nếu } (x,y) \text{ thuộc vòng tròn} \\ > 0 & \text{nếu } (x,y) \text{ nằm ngoài vòng tròn} \end{cases}$$

- Chọn điểm bắt đầu vẽ là $(0,r)$.
- Giả sử đã vẽ điểm (x_i, y_i) ,
Điểm cần vẽ kế tiếp (x_{i+1}, y_{i+1}) là S hay P.

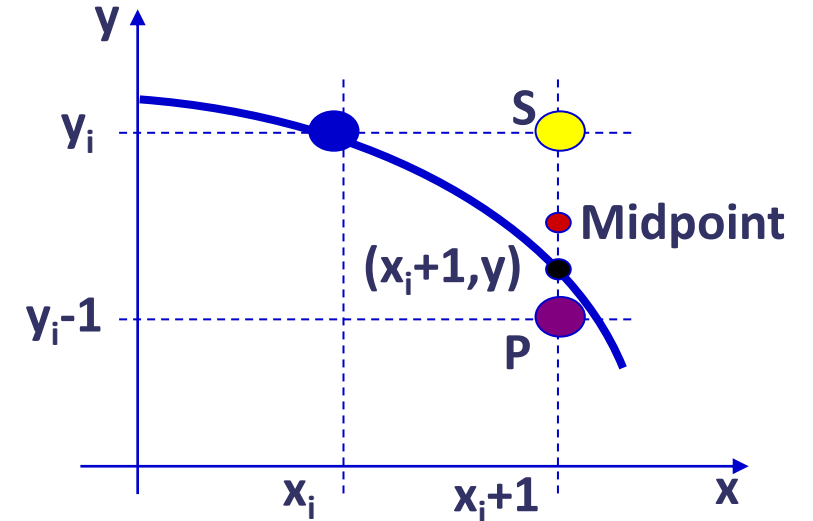

Vẽ đường tròn -Thuật toán Midpoint

- Việc chọn điểm S hay P dựa trên dấu của p_i :

$$p_i = F(\text{MidPoint}) = F(x_i+1, y_i-1/2)$$

- Neáu $p_i < 0 \Rightarrow$ chọn S
- Neáu $p_i \geq 0 \Rightarrow$ chọn P

Vẽ đường tròn -Thuật toán Midpoint

- Maết khaùc:

$$\begin{aligned}
 p_{i+1} - p_i &= F(x_{i+1}+1, y_{i+1}-1/2) - F(x_i+1, y_i-1/2) \\
 &= [(x_{i+1}+1)^2 + (y_{i+1}-1/2)^2 - r^2] - [(x_i+1)^2 + (y_i-1/2)^2 - r^2] \\
 &= 2x_i + 3 + (y_{i+1}^2 - y_i^2) - (y_{i+1} - y_i)
 \end{aligned}$$

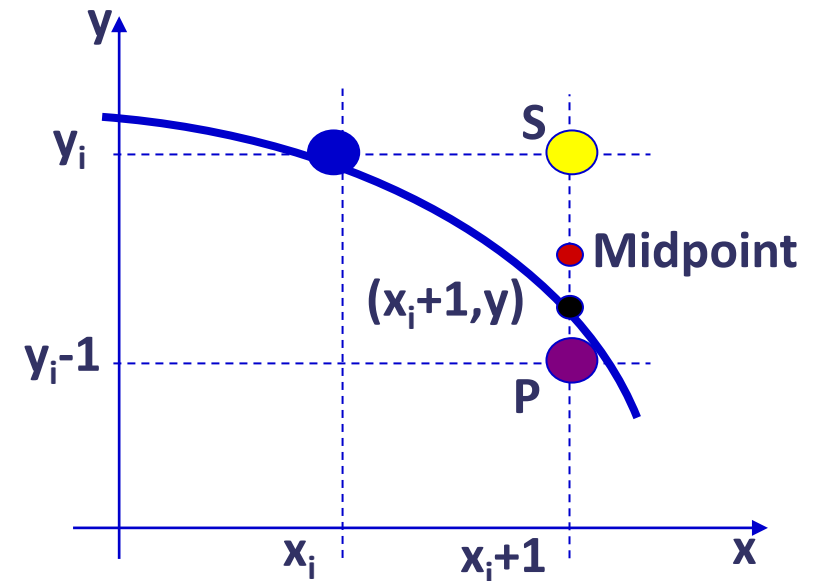
- Vaäy: + Neáu $p_i < 0$ thì $y_{i+1} = y_i$, khi ñoù $p_{i+1} = p_i + 2x_i + 3$
 + Neáu $p_i \geq 0$ thì $y_{i+1} = y_i - 1$, khi ñoù $p_{i+1} = p_i + 2(x_i - y_i) + 5$

- Giaù trò p_i taïi ñieâm ñààu tieân $(x_1, y_1) = (0, r)$ laø:

$$\begin{aligned}
 p_1 &= F(x_1+1, y_1-1/2) = F(1, r-1/2) \\
 &= 5/4 - r.
 \end{aligned}$$

Vẽ đường tròn -Thuật toán Midpoint

```
void CircleMidpoint(int xc,int yc,int r){
    int x,y,p;
    x=0; y=r; p=5/4-r;
    while (x<=y) {
        put8pixel(xc,yc,x,y);
        if (p<0)    p+=2*x+3;
        else{
            p+=2*(x-y)+5;
            y--;
        }
        x++;
    }
}
```


Vẽ Elip

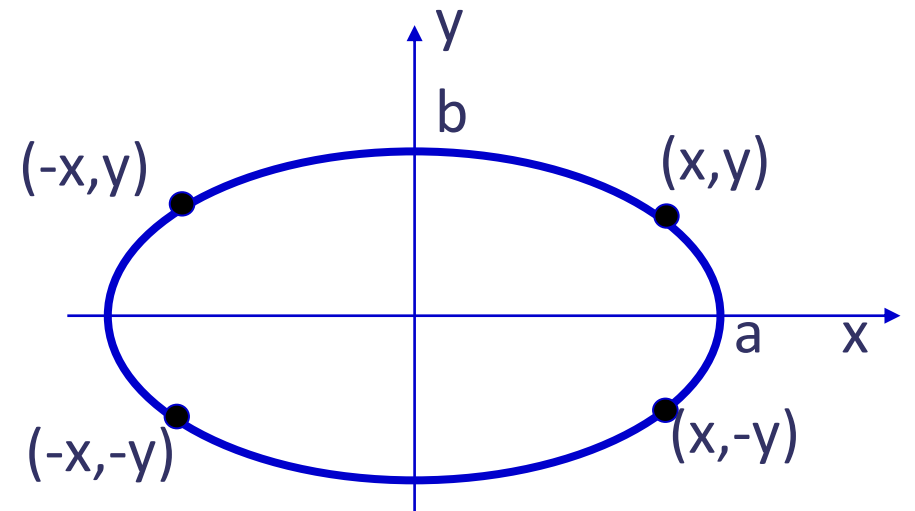
- Phương trình của Ellipse có tâm ở gốc tọa độ có dạng:

$$\frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} = 1$$

- Ta có thể viết lại:

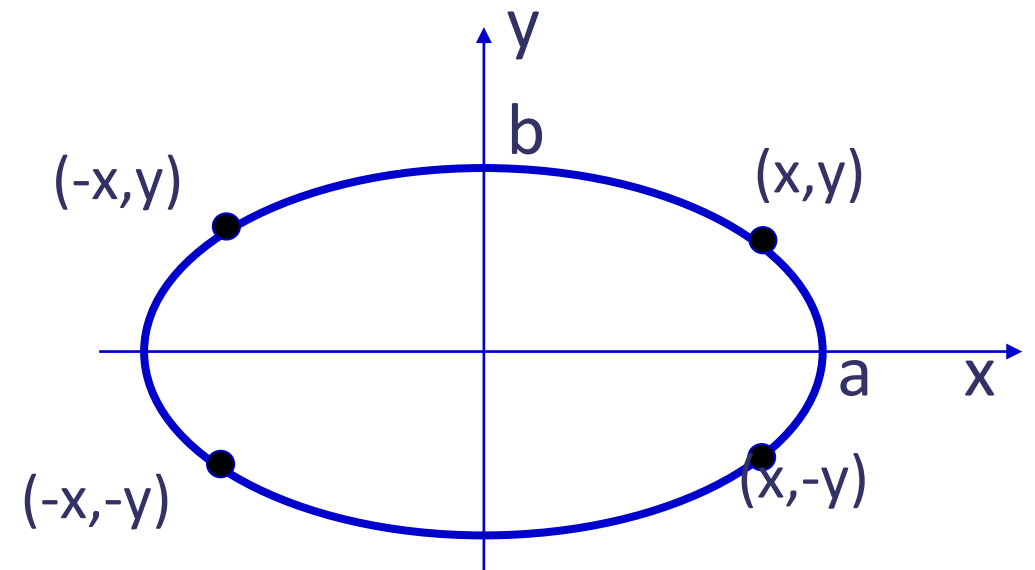
$$y^2 = -\frac{b^2}{a^2}x^2 + b^2$$

- Do tính ñoái xứng của ellipse nên ta chæ cần vẽ $\frac{1}{4}$ ellipse.

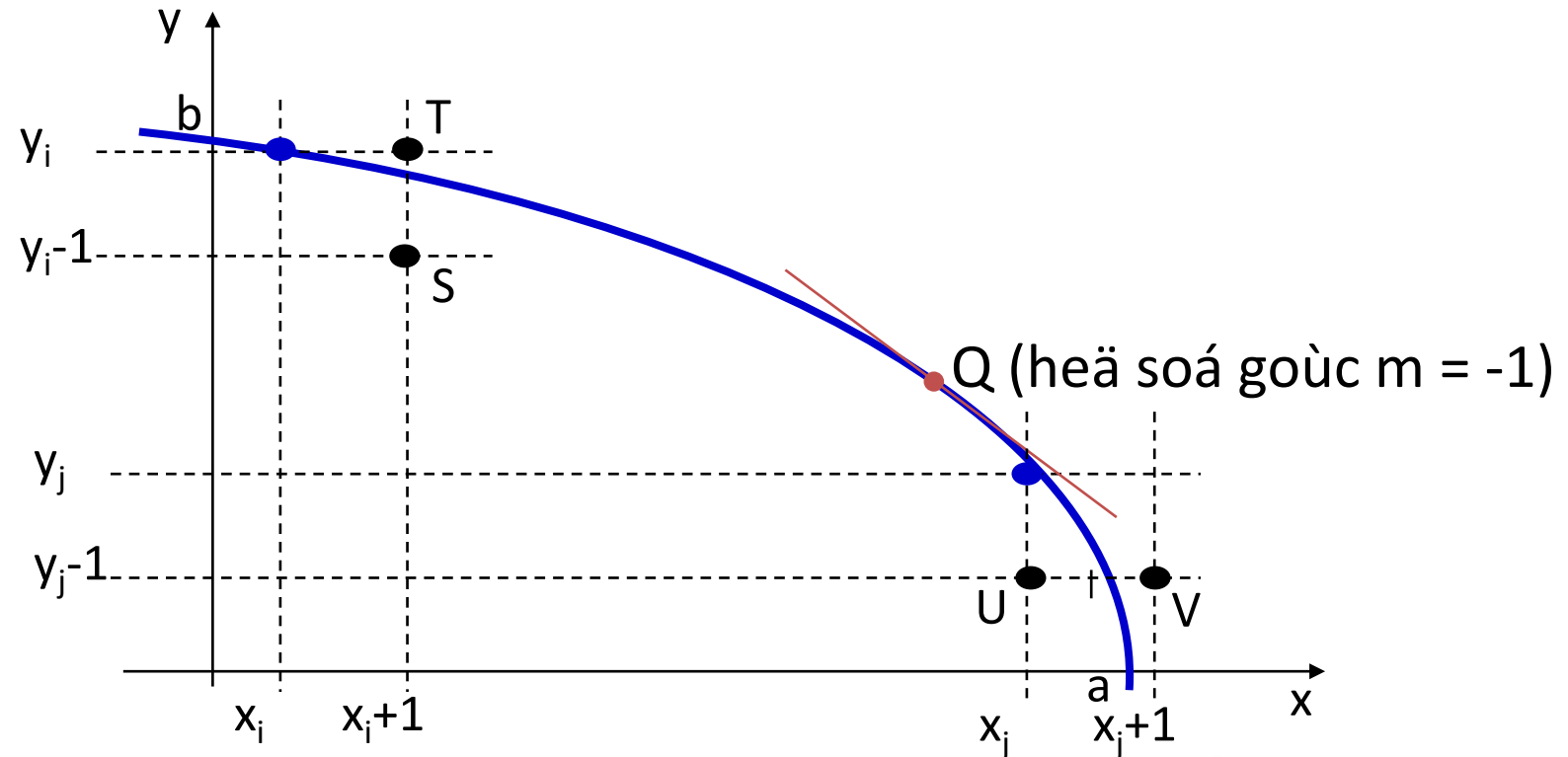
Vẽ Elip

```
void put4pixel(int xc,int yc, int x, int y, int color){
    putpixel(x+xc, y+yc,color);
    putpixel(x+xc,-y+yc,color);
    putpixel(xc-x, yc-y,color);
    putpixel(xc-x, yc+y,color);
}
```


Vẽ Elip

- Việc vẽ ellipse thường chia làm 2 nửa:
  - Nửa 1: từ điểm $(0,b)$ đến điểm Q (hệ số góc tại Q là -1)
  - Nửa 2: từ điểm Q đến điểm $(a,0)$

Vẽ Elip

- Nếu xác định hệ số góc m của ellipse tại điểm (x,y) bất kỳ, ta có:

$$m = \frac{dy}{dx} = -\frac{f_x}{f_y} = -\frac{2b^2x}{2a^2y}$$

Trong đó: f_x, f_y là đạo hàm riêng của hàm:

$$f(x,y) = b^2x^2 + a^2y^2 - a^2b^2$$

- Nếu cần chuyển từ nhánh 1 sang nhánh 2 là:

$$m < -1 \quad \text{hay} \quad 2b^2x > 2a^2y$$

Vẽ Elip

- Tiếp tuyến tại $Q(x_0, y_0)$ có dạng: $\frac{xx_0}{a^2} + \frac{yy_0}{b^2} = 1$
- Vì $m = -\frac{x_0 b^2}{y_0 a^2} = -1 \Rightarrow y_0^2 = \frac{b^4}{a^4} x_0^2$ (a)
- Mặt khác do Q thuộc ellipse nên: $\frac{x_0^2}{a^2} + \frac{y_0^2}{b^2} = 1$ (b)
- Từ (a) và (b) ta suy ra: $x_0 = \frac{a^2}{\sqrt{a^2 + b^2}}$ và $y_0 = \frac{b^2}{\sqrt{a^2 + b^2}}$

Vẽ Elip - Thuật toán Bresenham

Nhành 1 (tờø ñieảm (0,b) ñeán ñieảm Q)

- Giaû söû tại ñiểu i, ñieảm (x_i, y_i) ñiểu vẽ.

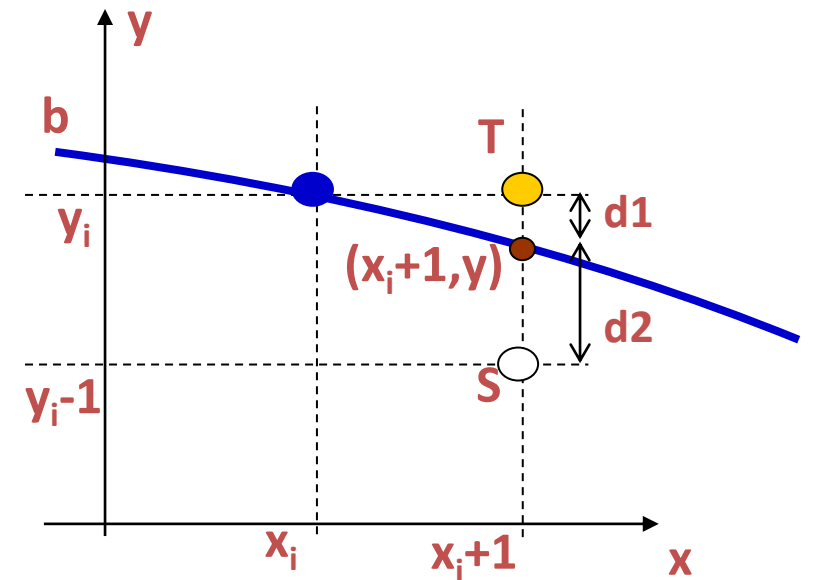
- Xeùt tại ñiểu i+1, ta có:
$$\begin{cases} x_{i+1} = x_i + 1 \\ y_{i+1} = \{y_i, y_i - 1\} \end{cases}$$

- Đặt: $d_1 = y_i^2 - y^2 = y_i^2 + \frac{b^2}{a^2} \cdot (x_i + 1)^2 - b^2$

$$d_2 = y^2 - (y_i - 1)^2 = -\frac{b^2}{a^2} \cdot (x_i + 1)^2 + b^2 - (y_i - 1)^2$$

$$p_i = d_1 - d_2 = 2 \cdot \left[\frac{b^2}{a^2} \cdot (x_i + 1)^2 - b^2 \right] + 2 \cdot (y_i^2 - y_i) + 1$$

$$p_{i+1} = 2 \cdot \left[\frac{b^2}{a^2} \cdot (x_{i+1} + 1)^2 - b^2 \right] + 2 \cdot (y_{i+1}^2 - y_{i+1}) + 1$$

$$p_{i+1} - p_i = 2 \cdot \frac{b^2}{a^2} \cdot [(x_{i+1} + 1)^2 - (x_i + 1)^2] + 2 \cdot (y_{i+1}^2 - y_i^2 - y_{i+1} + y_i)$$

$$\Rightarrow p_{i+1} = p_i + 2 \cdot \frac{b^2}{a^2} \cdot [(x_{i+1} + 1)^2 - (x_i + 1)^2] + 2 \cdot (y_{i+1}^2 - y_i^2 - y_{i+1} + y_i)$$

Vậy:

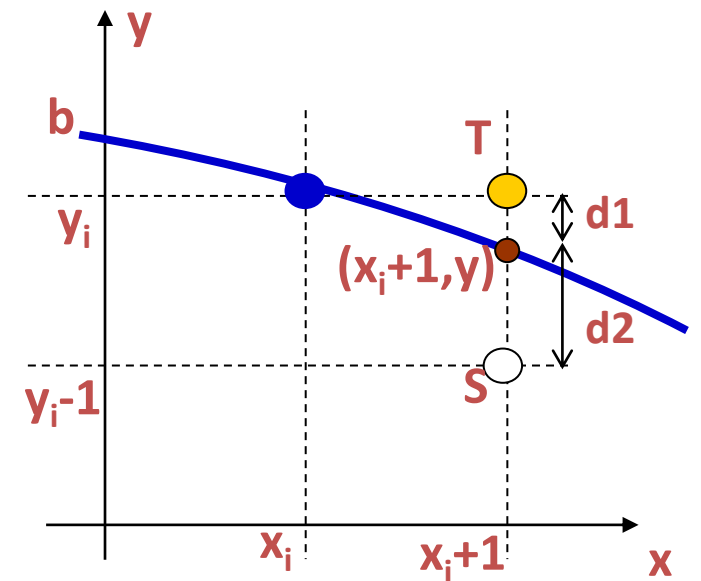
$p_i < 0$: Chọn $y_{i+1} = y_i$

$$\Rightarrow p_{i+1} = p_i + 2 \cdot \frac{b^2}{a^2} \cdot (2x_i + 3)$$

$p_i \geq 0$: Chọn $y_{i+1} = y_i - 1$

$$\Rightarrow p_{i+1} = p_i + 2 \cdot \frac{b^2}{a^2} \cdot (2x_i + 3) - 4(1 - y_i)$$

Điểm đầu tiên $(0, b)$: $p_1 = 2 \cdot \frac{b^2}{a^2} - 2b + 1$

Nhà 2 (tổ hợp điểm (a,0) điểm điểm Q:

Tương tự, ta có: $p_{i+1} = p_i + 2 \cdot \frac{a^2}{b^2} \cdot [(y_{i+1} + 1)^2 - (y_i + 1)^2] + 2 \cdot (x_{i+1}^2 - x_i^2 - x_{i+1} + x_i)$

Vậy:

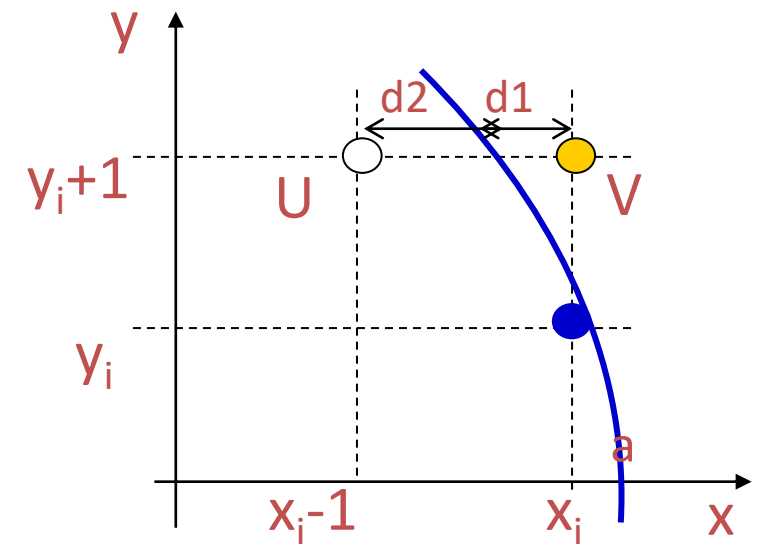
$p_i < 0$: Chọn $x_{i+1} = x_i$

$$\Rightarrow p_{i+1} = p_i + 2 \cdot \frac{a^2}{b^2} \cdot (2y + 3)$$

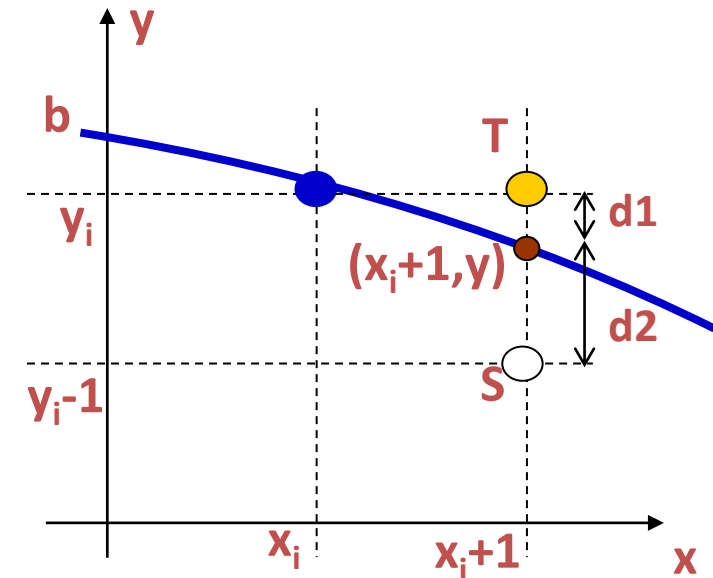
$p_i \geq 0$: Chọn $x_{i+1} = x_i - 1$

$$\Rightarrow p_{i+1} = p_i + 2 \cdot \frac{a^2}{b^2} \cdot (2y + 3) - 4(1 - x_i)$$

Điểm đầu tiên (a,0), ta có: $p_1 = 2 \cdot \frac{a^2}{b^2} - 2a + 1$

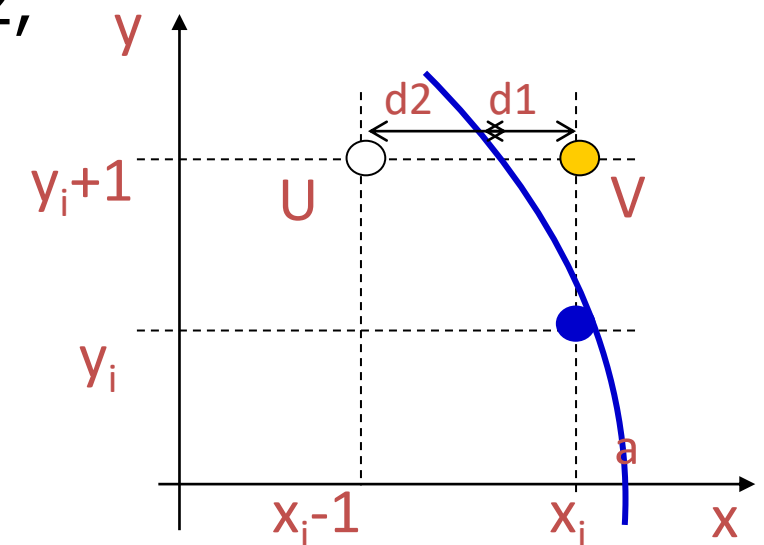
```
void ElipBres(int xc,int yc, int a, int b){
    double x,y,p,x0, y0,a2,b2;
    a2=a*a;    b2=b*b;
    x=0;  y=b;  p=-2*b+1+2*b2/(a2);
    x0=a2/(sqrt(a2+b2)); y0=b2/(sqrt(a2+b2));
    while (x<=x0){
        put4pixel(xc,yc,YELLOW);
        if (p<0)  p+=2*b2*(2*x+3)/a2;
        else{
            p+=4*(1-y)+ 2*b2 * (2*x+3)/a2;
            y--;
        }
        x++;
    }
}
```



```

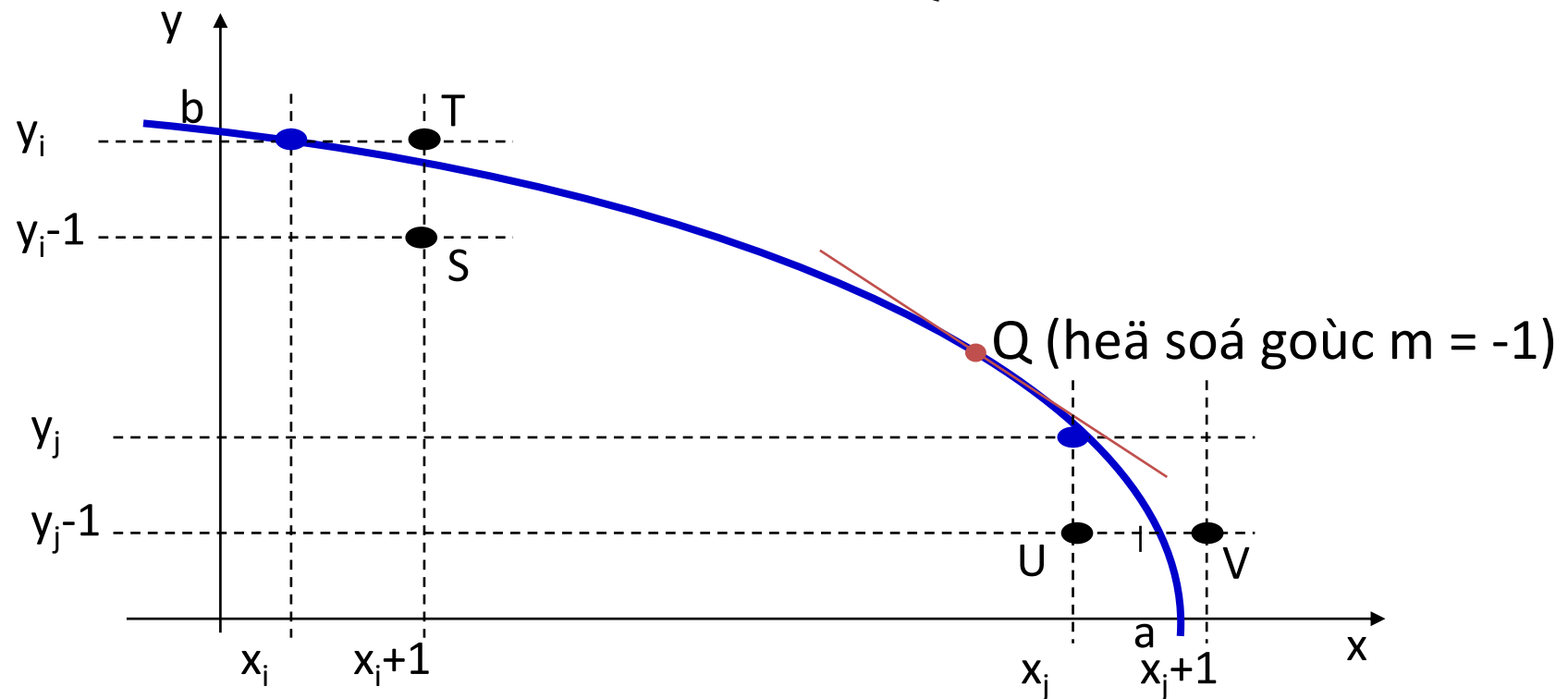
x=a;  y=0;  p=2*a2/b2 - 2*a+1;
while (y<=y0){
    put4pixel(xc,yc,x,y,YELLOW);
    if (p<0 ) p+=2*a2*(2*y+3)/b2;
    else{
        p+=4*(1-x) + 2*a2*(2*y+3)/b2;
        x--;
    }
    y++;
}
}

```


Vẽ Elip - Thuật toán Midpoint

Đặt $f(x,y) = b^2x^2 + a^2y^2 - a^2b^2$, ta có $f(x,y) \begin{cases} < 0 & \text{nếu } (x,y) \text{ nằm trong ellipse} \\ = 0 & \text{nếu } (x,y) \text{ thuộc ellipse} \\ > 0 & \text{nếu } (x,y) \text{ nằm ngoài ellipse} \end{cases}$

Vẽ Elip - Thuật toán Midpoint

Nhành 1 (tổø ñieảm (0,b) ñeán ñieảm Q)

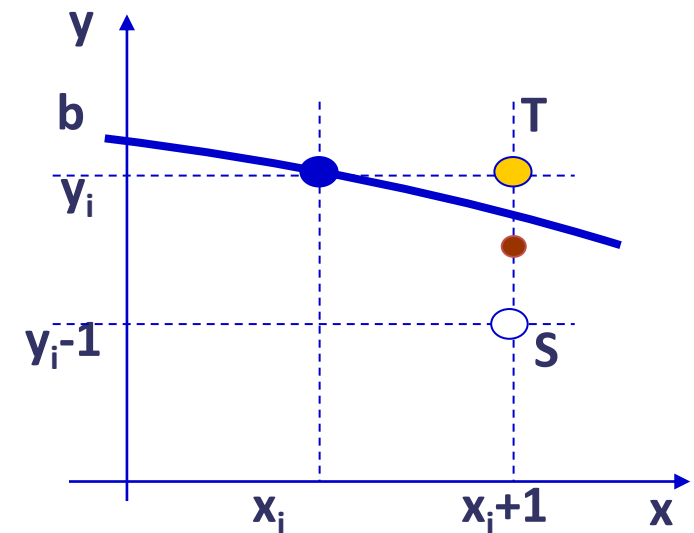
- Giaû sôu tại bööuc i, ñieảm (x_i, y_i) ñöôic veõ.

- Xeùt tại bööuc i+1, ta coù:
$$\begin{cases} x_{i+1} = x_i + 1 \\ y_{i+1} = \{y_i, y_i - 1\} \end{cases}$$

- Ta coù:
$$p_i = f(\text{Midpoint}) = f(x_i+1, y_i-1/2)$$
$$= b^2(x_i+1)^2 + a^2(y_i-1/2)^2 - a^2b^2$$

Neáu $p_i < 0$ thì vẽ T hay $(x_{i+1}, y_{i+1}) = (x_i+1, y_i)$

Neáu $p_i \geq 0$ thì veõ S hay $(x_{i+1}, y_{i+1}) = (x_i+1, y_i-1)$

Vẽ Elip - Thuật toán Midpoint

- Tính $p_{i+1} = f(x_{i+1}+1, y_{i+1}-1/2) = b^2(x_{i+1}+1)^2 + a^2(y_{i+1}-1/2)^2 - a^2b^2$

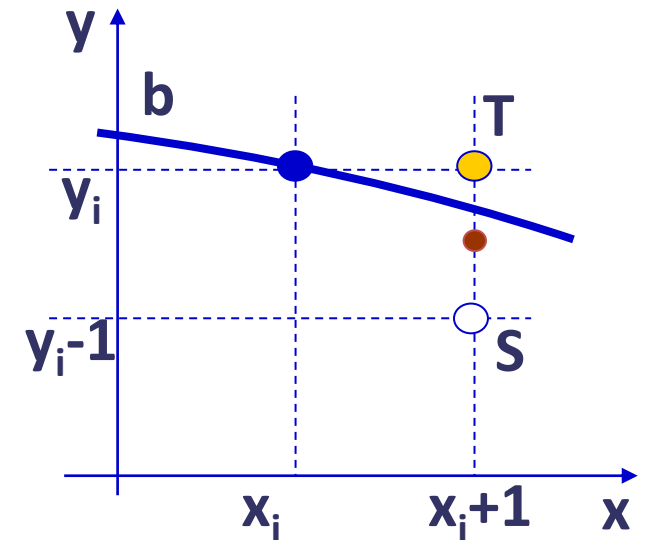
Vì $x_{i+1} = x_i + 1$ nên:

$$p_{i+1} - p_i = b^2 [(x_{i+1}+1)^2 - (x_{i+1})^2] + a^2 [(y_{i+1}-1/2)^2 - (y_i-1/2)^2]$$

$$\Rightarrow p_{i+1} = p_i + (2x_i + 3) * b^2 + a^2 [(y_{i+1}-1/2)^2 - (y_i-1/2)^2]$$

- Vaäy: $p_{i+1} = p_i + (2x_i + 3) * b^2$ nếu $p_i < 0$
 $p_{i+1} = p_i + (2x_i + 3) * b^2 - 2a^2(y_i - 1)$ nếu $p_i \geq 0$

- Tính p_1 tại $(0, b)$: $P_1 = b^2 + a^2(b - 1/2)^2 - a^2b^2 = b^2 - a^2b + a^2/4$

Vẽ vẽ Elip - Thuật toán Midpoint

Nhà ñình 2 (töø ñieãm Q ñeãn ñieãm (a,0):

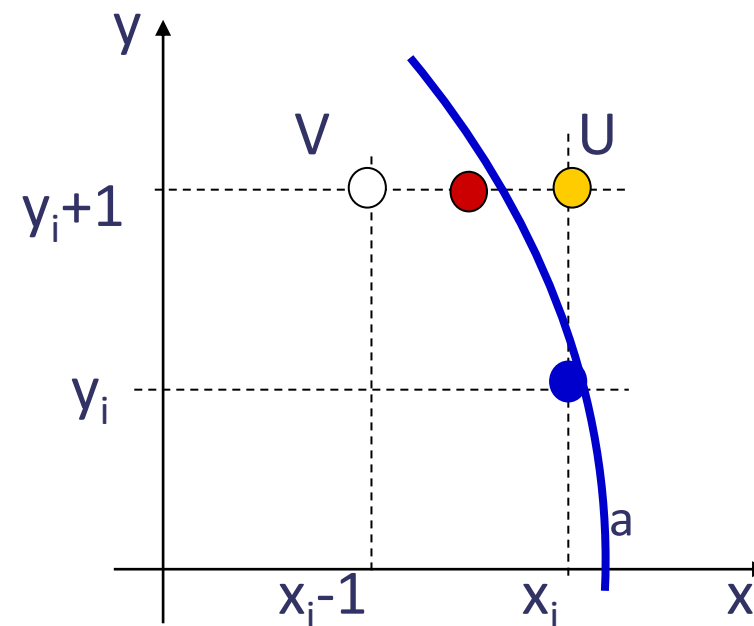
Töông töi, ta coù:

$$q_i = f(\text{Midpoint}) = f(x_i - 1/2, y_i + 1)$$

$$= b^2(x_i - 1/2)^2 + a^2(y_i + 1)^2 - a^2b^2$$

$$q_{i+1} = q_i + (2y_i + 3) * a^2 \quad \text{neáu } q_i < 0$$

$$q_{i+1} = q_i + (2y_i + 3) * a^2 - 2b^2(x_i - 1) \quad \text{neáu } q_i \geq 0$$

Tính q_1 tại (a,0): $q_1 = a^2 - ab^2 + b^2/4$


```
void ElipMidpoint(int xc,int yc,int a,int b,int color){
    int x,y;    float x0,y0,a2,b2,p;
    a2=a*a;    b2=b*b;
    x0=(int)(a2/sqrt(a2+b2));    y0=(int)(b2/sqrt(a2+b2));
    p=b2-a2*b+(1/4)*a2;    x=0;    y=b;
    while (x<=x0){
        put4pixel(xc,yc,x,y,color);
        if (p<0)    p+=(2*x+3)*b2;
        else{    p+=(2*x+3)*b2-2*a2*(y-1);
            y--;
        }
        x++;
    }
}
```

```

x=a;  y=0;  p=a2-a*b2+(1/4)*b2;
while (y<=y0){
    put4pixel(xc,yc,x,y,color);
    if (p<0)
        p+=a2*(2*y+3);
    else{
        p+=(2*y+3)*a2-2*b2*(x-1);
        x--;
    }
    y++;
}

```

Aùp düng thuaät toaùn MidPoint/Bresenham veõ caùc ñöông cong theo caùc böôùc sau:

-

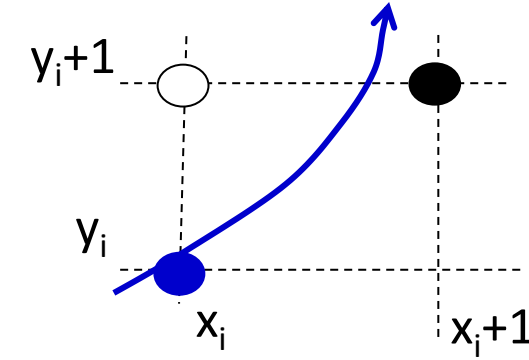
-

$$\begin{cases} \mathbf{x}_{i+1} = \mathbf{x}_i + 1 \\ \mathbf{y}_{i+1} \in \{\mathbf{y}_i, \mathbf{y}_i - 1\} \end{cases}$$

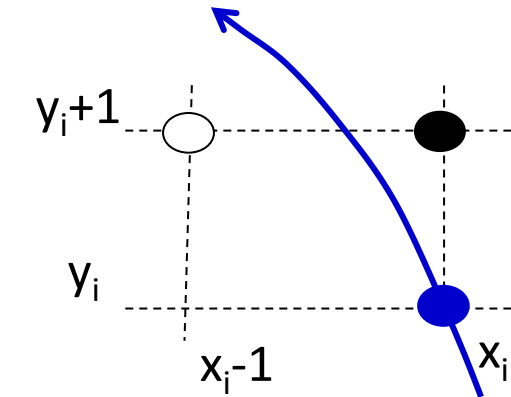
Computer Graphics

Thuật toán vẽ đường cong $y=f(x)$

+ Nếu $f'(x) > 1$ chọn $\begin{cases} y_{i+1} = y_i + 1 \\ x_{i+1} \in \{x_i, x_i + 1\} \end{cases}$

+ Nếu $f'(x) < -1$ chọn $\begin{cases} y_{i+1} = y_i + 1 \\ x_{i+1} \in \{x_i, x_i - 1\} \end{cases}$

Thuật toán vẽ đường cong $y=f(x)$

Aùp dùng TT MidPoin/Bresenham vẽ caùc ñöông cong theo caùc böôùc sau:

- Böôùc 3: Xaùc ñònh công thöïc vaø daáu cuûa p_i cho töøng tröông hõp ñeå tìm ra toái ñiã cuûa ñieãm caàn vẽ.
(P_i thöông laø haøm ñöïc xây döïng töø phöông trình ñöông cong ñeå cho $p_i=0$ neáu (x_i, y_i) thuôc veà ñöông cong. Vieäc chöïn p_i caàn chuù yù sao cho thao taùc tính p_i haïn cheá caùc pheùp toaùn treân soá thöïc)
- Böôùc 4: Tìm móái lieân quan cuûa p_{i+1} vaø p_i baèng caùch xeùt hieäu $p_{i+1} - p_i$
- Böôùc 5: Tính p_1 vaø hoaøn chænh thuaät toaùn.

- Vẽ đối tượng đồ họa cơ sở
- **Xén hình**
- Tô màu
- Vẽ chữ và dựng Font
- Các phép biến đổi 2D

- Thao tác loại bỏ các phần hình ảnh nằm ngoài một vùng cho trước để lấy lại hình (Clipping).
- **Baøi toaùn:** Cho miền $D \subset \mathbb{R}^n$ và $F \subset \mathbb{R}^n$. Gọi $F \cap D$ là hình còn lại của hình F bằng cách cắt vào trong D , ký hiệu: $\text{Clip}_D(F)$.

 $\Rightarrow$ Tìm 1 thuật toán để xác định $\text{Clip}_D(F)$.

- F là đoạn thẳng và D là hình chữ nhật
- F là đoạn thẳng và D là đường tròn
- F là đa giác và D là hình chữ nhật

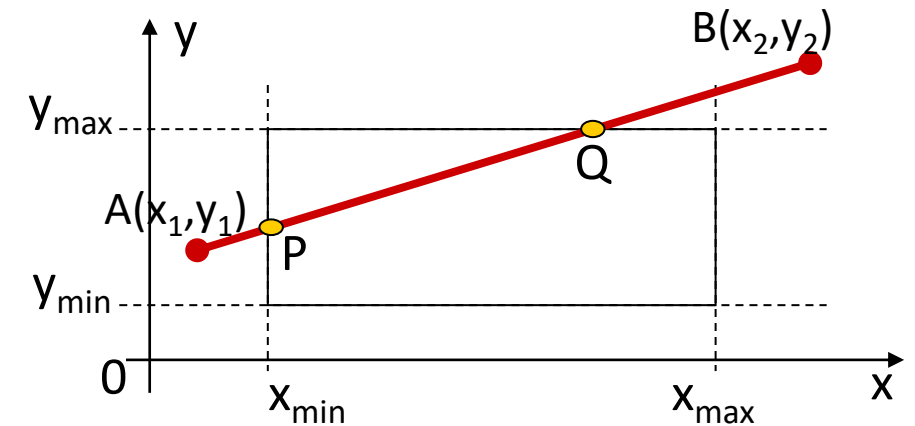
F là đoạn thẳng và D là hình chữ nhật

Giả sử cảnh cửa hình chữ nhật song song với trục tọa độ

Ta có:

$$D = \left\{ (x, y) \in \mathbb{R}^2 \left| \begin{array}{l} x_{\min} \leq x \leq x_{\max} \\ y_{\min} \leq y \leq y_{\max} \end{array} \right. \right\}$$

$$F = \left\{ (x, y) \in \mathbb{R}^2 \left| \begin{array}{l} x = x_1 + (x_2 - x_1)t = x_1 + tDx \\ y = y_1 + (y_2 - y_1)t = y_1 + tDy \\ 0 \leq t \leq 1 \end{array} \right. \right\}$$

Khi đó, giao của $F \cap D$ chính là nghiệm

của bất phương trình (theo t): $D \cap F = \left\{ \begin{array}{l} x_{\min} \leq x_1 + tDx \leq x_{\max} \\ y_{\min} \leq y_1 + tDy \leq y_{\max} \\ 0 \leq t \leq 1 \end{array} \right\}$

F là đoạn thẳng và D là hình chữ nhật

Goii N là tập nghiệm của hệ:

$$F = \left\{ \begin{array}{l} x_{\min} \leq x_1 + tDx \leq x_{\max} \\ y_{\min} \leq y_1 + tDy \leq y_{\max} \\ 0 \leq t \leq 1 \end{array} \right\}$$

Khi nào xảy ra các trường hợp:

- Nếu $N = \emptyset \Rightarrow$ Bất phương trình vô nghiệm
 $\Rightarrow \text{Clip}_D(F) = \emptyset$
- Nếu $N \neq \emptyset \Rightarrow N = [t_1, t_2]$, với $t_1 \leq t_2$.

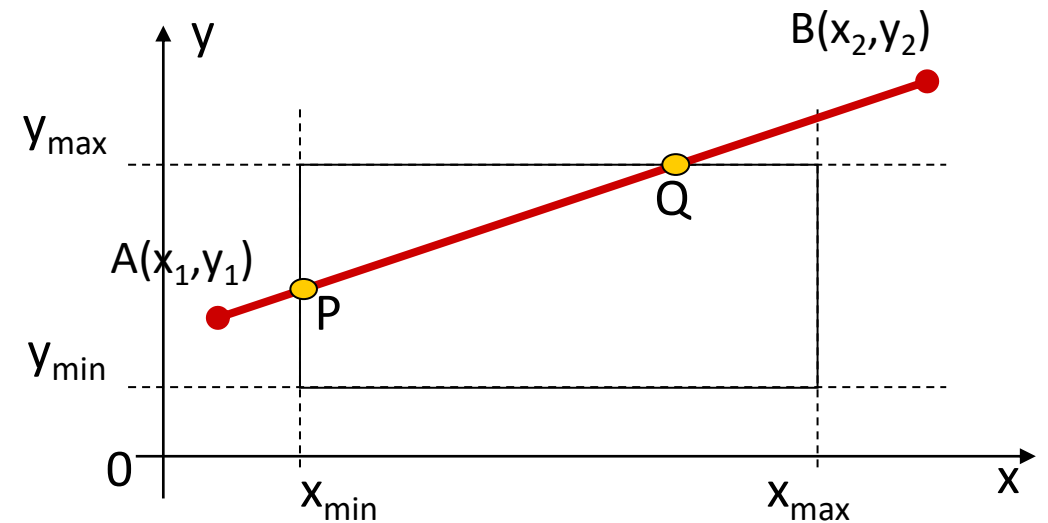
F là đoạn thẳng và D là hình chữ nhật

Nếu $N \neq \emptyset$, gọi P và Q là 2 giao điểm có tọa độ nhỏ sau:

$$\begin{cases} P_x = x_1 + (x_2 - x_1)t_1 \\ P_y = y_1 + (y_2 - y_1)t_1 \end{cases} \quad \text{và} \quad \begin{cases} Q_x = x_1 + (x_2 - x_1)t_2 \\ Q_y = y_1 + (y_2 - y_1)t_2 \end{cases}$$

Vậy $\text{Clip}_D(F) = PQ$

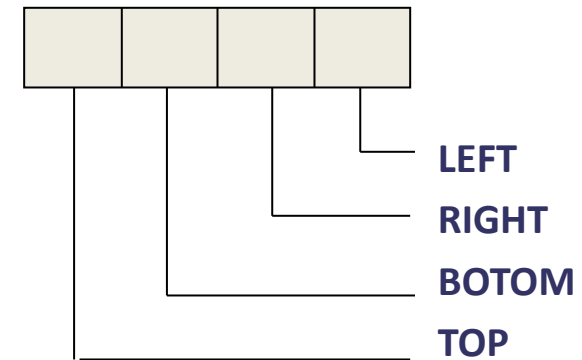
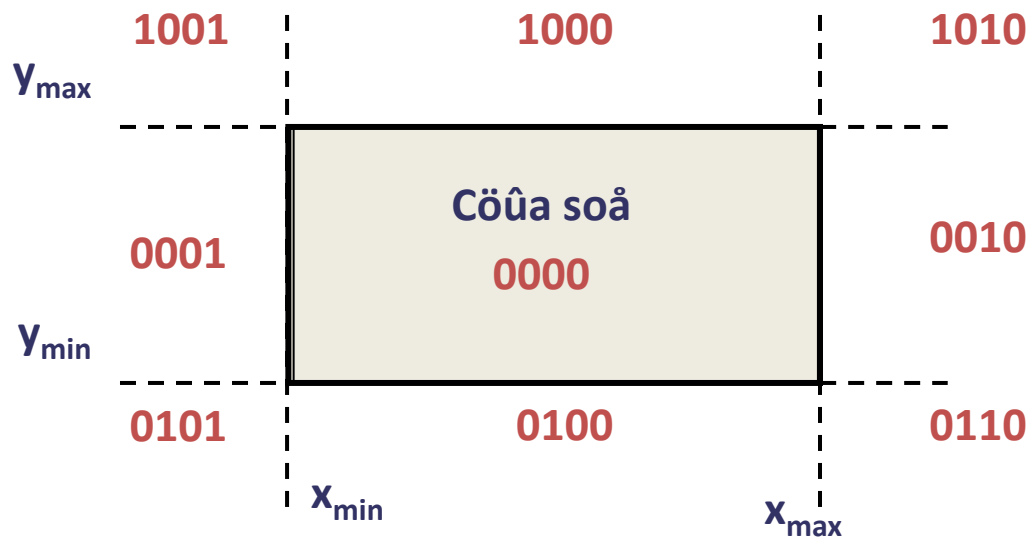
⇒ tính toán nhiều trên số thực

Thuật toán Cohen-Sutherland

Chia mặt phẳng thành 9 vùng: cõu soả vạ 8 vùng xung quanh nó.

Mỗĩ vùng ãõõĩ gaùn bõõĩ mỗĩ mỗĩ ãõõĩ 4 bít.

Thuật toán Cohen-Sutherland

Cho điểm $P(x,y)$, gán mã cho điểm P :

$$P_{\text{left}} = \begin{cases} 1, & \text{nếu } P_x < x_{\min} \\ 0, & \text{ngược lại} \end{cases}$$

$$P_{\text{right}} = \begin{cases} 1, & \text{nếu } P_x > x_{\max} \\ 0, & \text{ngược lại} \end{cases}$$

$$P_{\text{bottom}} = \begin{cases} 1, & \text{nếu } P_y < y_{\min} \\ 0, & \text{ngược lại} \end{cases}$$

$$P_{\text{top}} = \begin{cases} 1, & \text{nếu } P_y > y_{\max} \\ 0, & \text{ngược lại} \end{cases}$$

Thuật toán Cohen-Sutherland

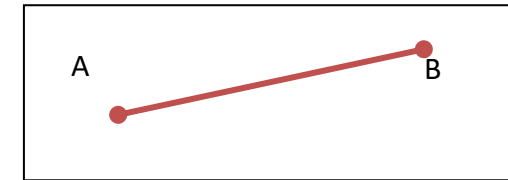
Hàm xác định mã của một điểm

```
int    ma(point M){
    int m=0;
    if (M.x<min.x)    m|= 1;
    if (M.x>max.x)    m|= 2;
    if (M.y<min.y)    m|= 4;
        if (M.y>max.y) m|= 8;
    return m;
}
```

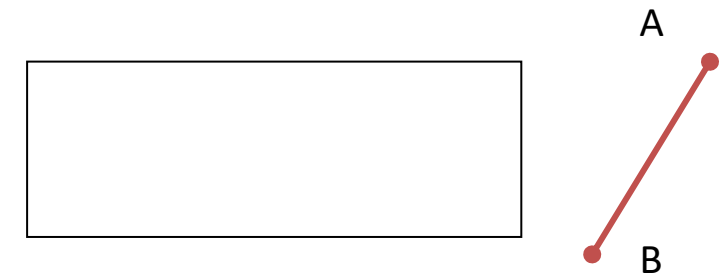
Thuật toán Cohen-Sutherland

Xét đoạn thẳng AB, ta có các trường hợp sau:

1. Nếu $(Ma(A)=0000)$ và $(Ma(B)=0000)$
 {hay $(Ma(A) \text{ or } Ma(B))=0000$ }
 $\Rightarrow \text{Clip}_D(F)=AB$

2. Nếu $(Ma(A) \text{ and } Ma(B)) \neq 0000$
 $\Rightarrow \text{Clip}_D(F)=\emptyset$

Thuật toán Cohen-Sutherland

3. Neáu ((Ma(A) and Ma(B))=0000) vàø (Ma(A)≠0000 hoặc Ma(B)≠0000)

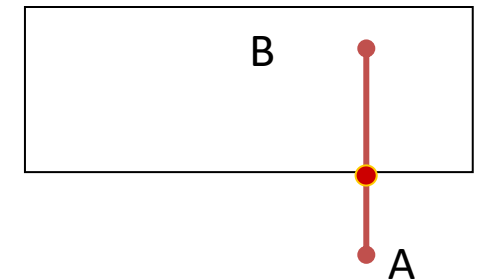
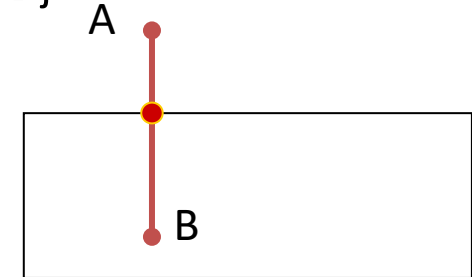
Giaû söû Ma(A)≠0000 {neáu ma(A)=0 ta ñoãi vai troø A vàø B}

-Neáu $A_x=B_x$ (AB thaúng ñöùng)

+ Neáu $A_y > y_{\max}$ (A ôû trên) $A_y = y_{\max}$,

ngöôïc laïi (A ôû döôùi) $A_y = y_{\min}$

⇒ $\text{Clip}_D(F) = AB$

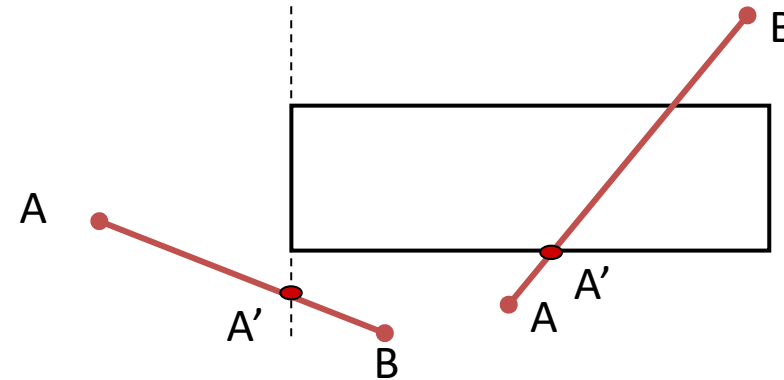
Thuật toán Cohen-Sutherland

-Ngöôic laii (tröông hoi $A_x \neq B_x$):

+Tinh hsoá goüc $m = (B_y - A_y) / (B_x - A_x)$

{ñeả tính giao cuûa AB vôi hcn}

Vì A nằm ngoài hình chữ nhật nên:

+Nếu $A_x < x_{\min}$, Thay A bởi điểm giao của AB với cạnh trái (nói dãi) của HCN.

+Nếu $A_x > x_{\max}$, Thay A bởi điểm giao của AB với cạnh phải (nói dãi) của HCN.

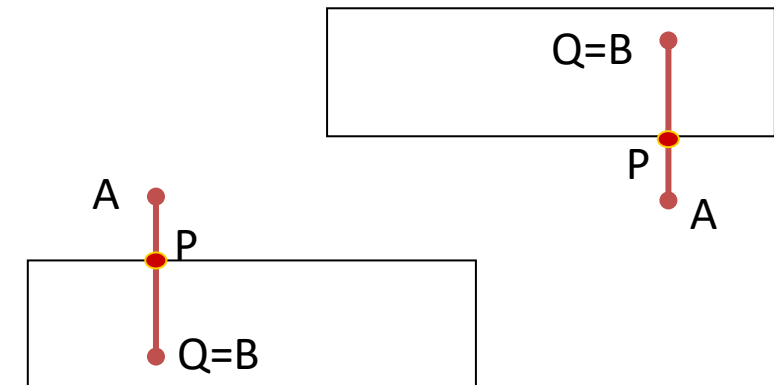
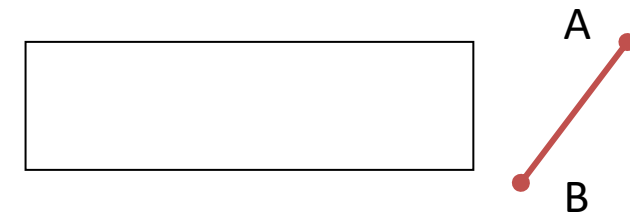
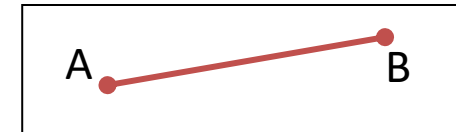
+Nếu $A_y < y_{\min}$, Thay A bởi điểm giao của AB với cạnh dưới (nói dãi) của HCN.

+Nếu $A_y > y_{\max}$, Thay A bởi điểm giao của AB với cạnh trên (nói dãi) của

```

void  CohenClip (Point A, Point B, Point wmin, Point wmax) {
    int      escape, draw; double m;
    escape=0; draw =1;
    while (escape==0) {
        if((ma(A) | ma(B))==0)      escape=1
        elseif ((ma(A) & ma(B)) !=0) {escape=1; draw=0}
        else {
            if (m(A)==0)  swap(&A,&B);
            if(A.x==B.x) {
                if (A.y>wmax.y) A.y=wmax.y;
                else      A.y=wmin.y;
            }
        }
        else{

```



```

m=(double)(B.y-A.y)/(B.x-A.x);
if      (A.x<wmin.x){  A.y=A.y+ (wmin.x-A.x)*m;    A.x=wmin.x; }
elseif (A.x>wmax.x){  A.y=A.y+ (wmax.x-A.x)*m;    A.x=wmax.x; }
elseif (A.y<wmin.y) {  A.x=A.x+ (wmin.y-A.y)/m;      A.y=wmin.y;
}

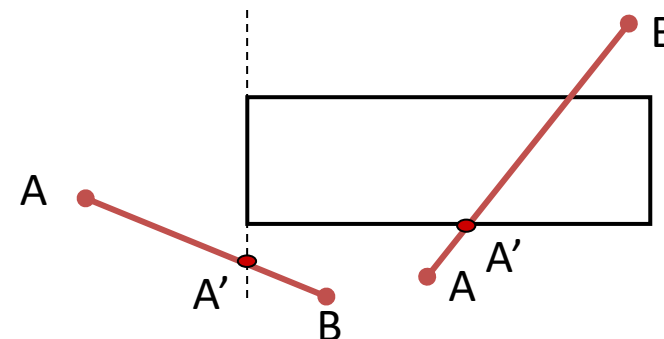
elseif (A.y>wmax.y){  A.x=A.x+ (wmax.y-A.y)/m;    A.y=wmax.y; }

}

}

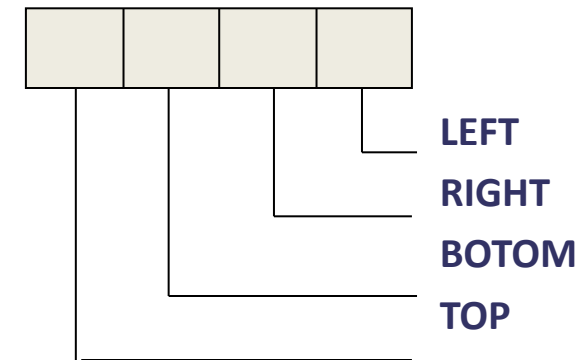
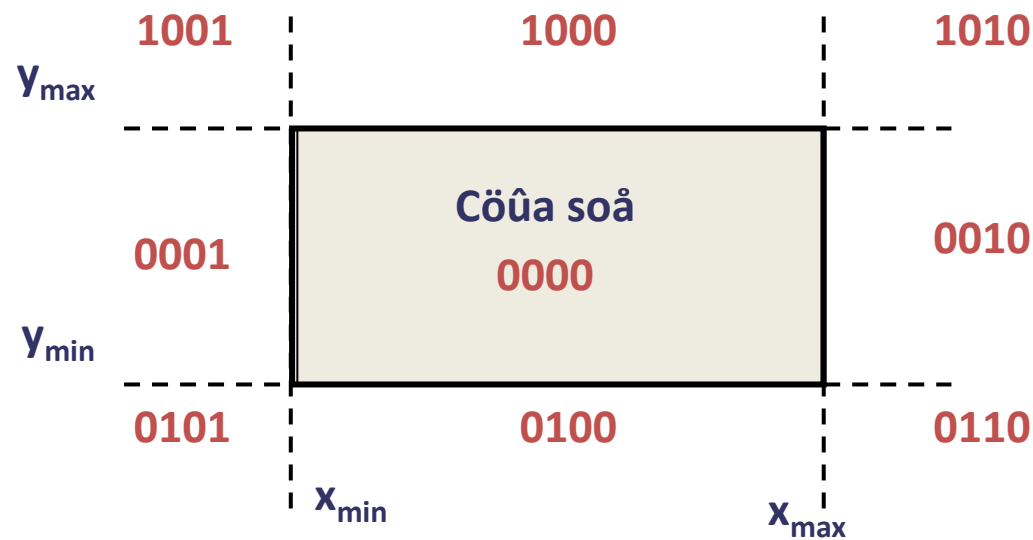
} //end while
if (draw) drawLine(A,B);
}

```


Thuật toán chia nhị phân

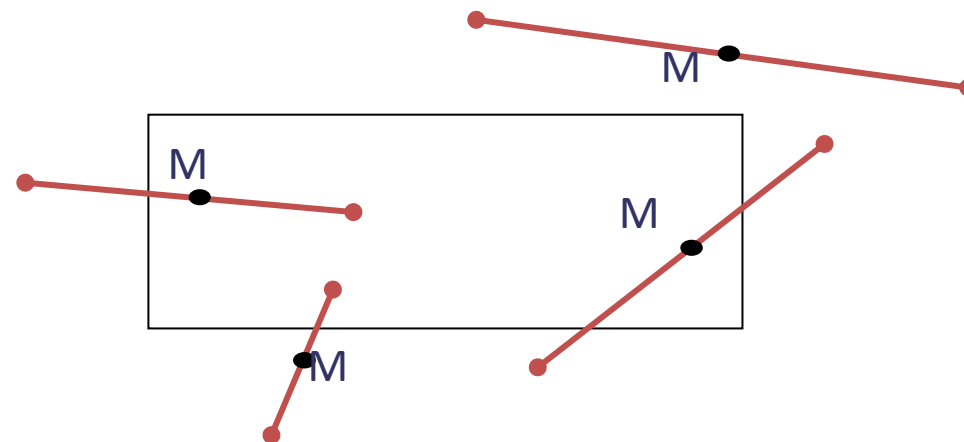
Chia mặt phẳng thành 9 vùng, mỗi vùng nối với một mã nhị phân 4 bit.

Thuật toán chia nhị phân

Tư tưởng của thuật toán

- Kiểm tra mã của trung điểm đoạn thẳng để loại dần các đoạn con không chứa giao điểm.
- Cuối cùng, trung điểm hội tụ về giao điểm của đoạn thẳng với hình chữ nhật.
- Kết quả, thu được đoạn con nằm trong hình chữ nhật (nếu có)

Thuật toán chia nhị phân

➡ Mệnh đề:

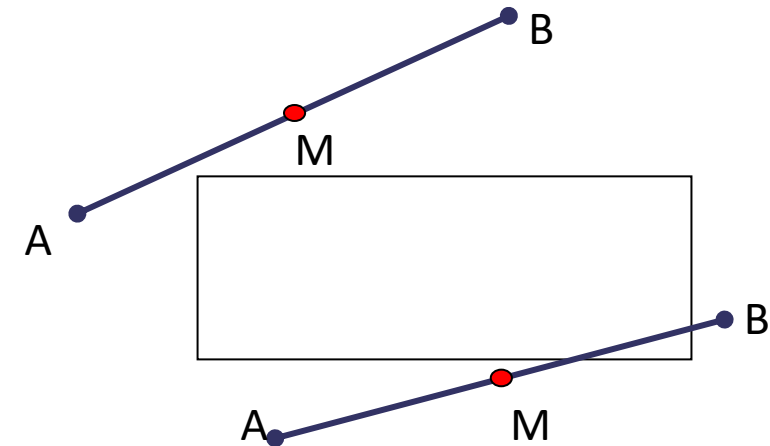
Cho M trung điểm của đoạn AB,

$$\text{Mã}(A) \neq 0000,$$

$$\text{Mã}(B) \neq 0000,$$

$$\text{Mã}(M) \neq 0000$$

ta có: $[\text{Mã}(A) \text{ AND } \text{Mã}(M)] \neq 0000$ hoặc $[\text{Mã}(M) \text{ AND } \text{Mã}(B)] \neq 0000$.

➡ Ý nghĩa hình học của mệnh đề:

Nếu cả ba điểm A, B, M đều ở ngoài hình chữ nhật thì có ít nhất một đoạn AM (hoặc BM) hoàn toàn nằm ngoài hình chữ nhật.

Thuật toán chia nhị phân

Thuật toán:

1.Nếu $(Mã(A) = 0000)$ và $(Mã(B) = 0000)$

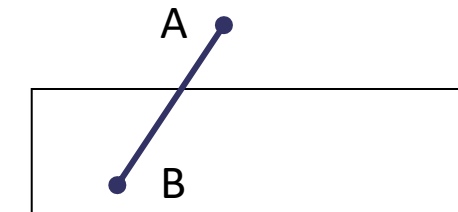
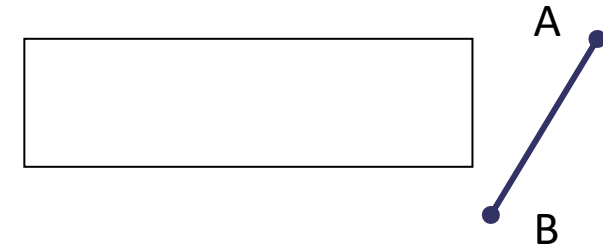
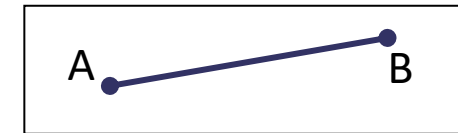
$$\Rightarrow Clip_D(F) = AB$$

2.Nếu $(Mã(A) \text{ AND } Mã(B)) \neq 0000$

$$\Rightarrow Clip_D(F) = \emptyset$$

3.Nếu $(Mã(A) \neq 0000)$ và $(Mã(B) = 0000)$ thì:

Đổi vai trò của A, B và áp dụng 4

Thuật toán chia nhị phân

Thuật toán:

4. Nếu $(Mã(A) = 0000)$ và $(Mã(B) \neq 0000)$:

$P := A; Q := B;$

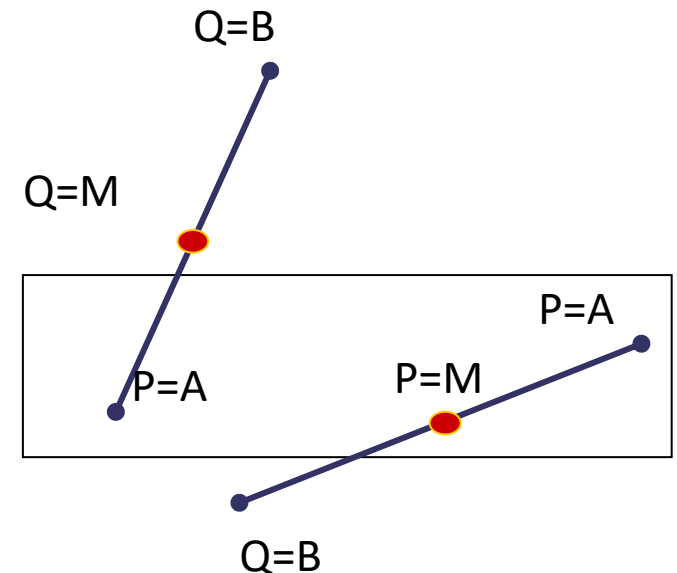
Khi $|x_P - x_Q| + |y_P - y_Q| \geq 2$:

Lấy trung điểm M của PQ

Nếu $Mã(M) \neq 0000$, $Q := M.$

Ngược lại, $P := M.$

$\Rightarrow Clip_D(F) = AP$

Thuật toán chia nhị phân

Thuật toán:

5. Nếu $(Mã(A) \neq 0000 \neq Mã(B))$ và $[Mã(A) \text{ AND } Mã(B)] = 0000$:

$P := A; Q := B;$

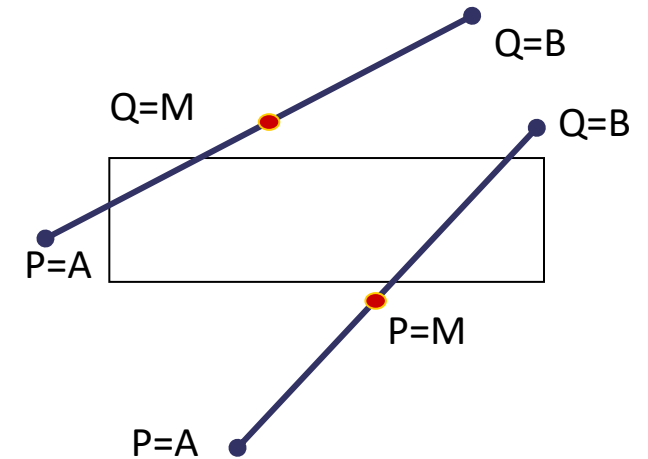
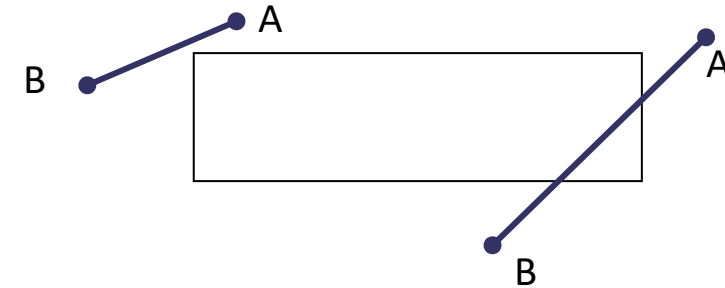
Lấy M là trung điểm PQ;

Khi $(Mã(M) \neq 0000)$ và $(|x_P - x_Q| + |y_P - y_Q| \geq 2)$:

Nếu $(Mã(M) \text{ AND } Mã(Q)) \neq 0000, Q := M.$

Ngược lại, $P := M.$

Lấy M là trung điểm PQ.

Thuật toán chia nhị phân

Thuật toán:

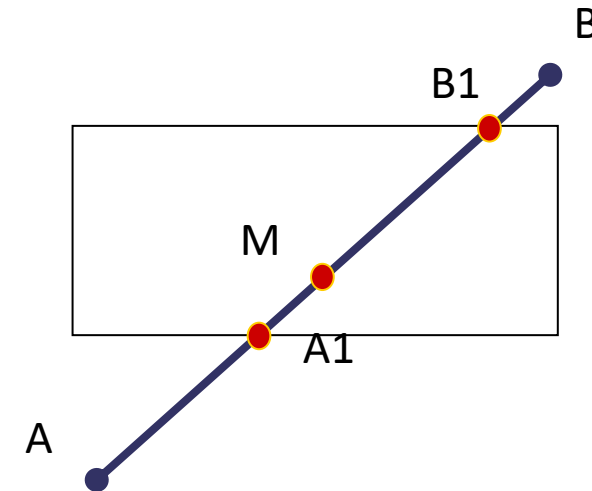
Nếu $Mã(M) \neq 0000$, $Clip_D(F) = \emptyset$

Ngược lại $Ma(M)=0$, áp dụng 4 ta có:

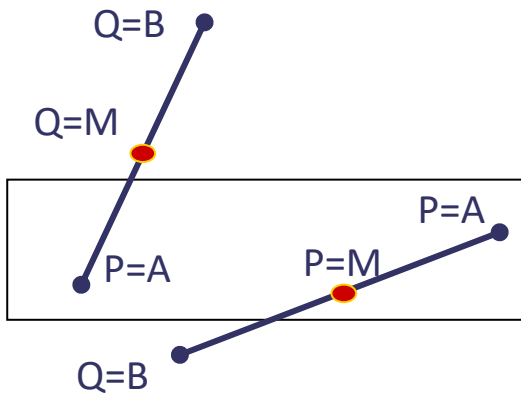
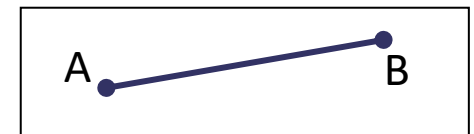
$$Clip_D(MP) = MA_1$$

$$Clip_D(MQ) = MB_1$$

$$\Rightarrow Clip_D(F) = A_1B_1$$

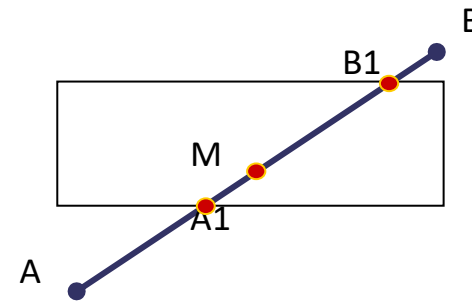
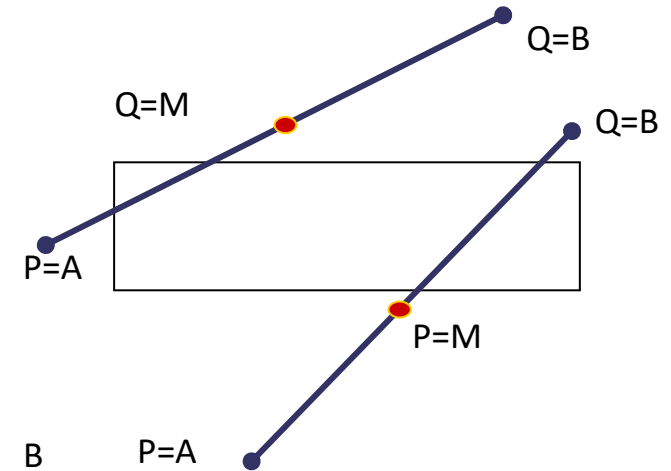
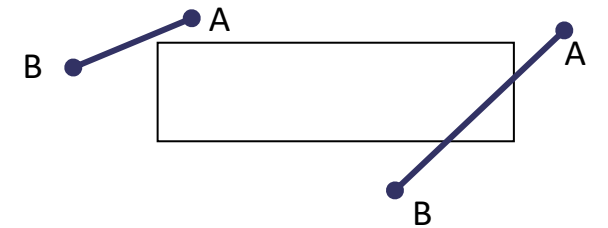
```
void BinaryClip(Point A, Point B){
    Point P, Q, M;
    if ((Ma(A) | Ma(B)) == 0) drawLine(A, B);
    if ((Ma(A) & Ma(B)) != 0) return;
    if ((Ma(A) != 0) && (Ma(B) == 0)) swap(&A, &B);
    if ((Ma(A) == 0) && (Ma(B) != 0)){
        P = A; Q = B;
        while ((abs(P.x - Q.x) + abs(P.y - Q.y)) > 2){
            M.x = (P.x + Q.x) / 2;      M.y = (P.y + Q.y) / 2;
            if (Ma(M) == 0)              P = M;
            else                          Q = M;
        }
        drawLine(A, P);
    }
}
```



```

if (((Ma(A) != 0) && (Ma(B) != 0)) && ((Ma(A) & Ma(B)) == 0)){
    P=A; Q=B;
    M.x=(P.x+Q.x)/2; M.y=(P.y+Q.y)/2;
    while ((Ma(M) != 0) && ((abs(P.x-Q.x)+abs(P.y-Q.y)) > 2)){
        if ((Ma(P) & Ma(M)) != 0) P=M;
        else Q=M;
        M.x=(P.x+Q.x)/2; M.y=(P.y+Q.y)/2;
    }
    if (Ma(M) == 0){
        BinaryClip (P,M);
        BinaryClip (M,Q);
    }
}

```


F là đoạn thẳng và D là hình chữ nhật

Caĩnh cuũa hình chõõ nhaät taõ vũi trũic hoặnh mặät gũc α

1, Gũi R là ma traĩn cuũa pheùp quay ñoặ trũic,

2, Ta tĩnh: $(X_{\max}, Y_{\max}) = (x_{\max}, y_{\max}).R$

$$(X_{\min}, Y_{\min}) = (x_{\min}, y_{\min}).R$$

$$\Rightarrow A_1 = A.R; B_1 = B.R$$

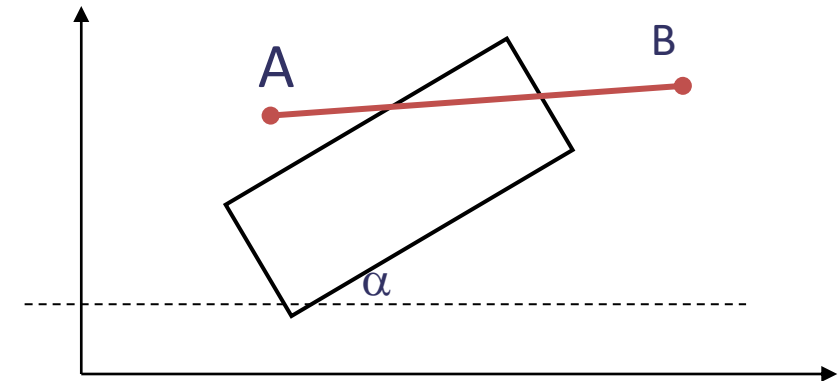
Ñặät F = ñoặĩn A_1B_1

D = hình chõõ nhaät ñõõic taõ bũi 2 ñieặm $(X_{\min}, Y_{\min}), (X_{\max}, Y_{\max})$

3, Xặc ñĩnh $\text{Clip}_D(F)$ bặng mặät trong cặc thuaät toặn treặn.

4, Neặu $\text{Clip}_D(F) = \emptyset$ thì keặt quặ cuũa pheùp xẻn hình là $\emptyset$

Neặu $\text{Clip}_D(F) = A_2B_2$, keặt quặ là A_3B_3 vũi $A_3 = A_2.R^{-1}$, $B_3 = B_2.R^{-1}$

F là đoạn thẳng và D là đường tròn

Giaûi quyết ba  ng caùch xeùt v   tr   tu  ng   o  i gi    a       ng tha  ng va         ng tro  n.

1. T  nh khoa  ng caùch d t    O   e  n AB

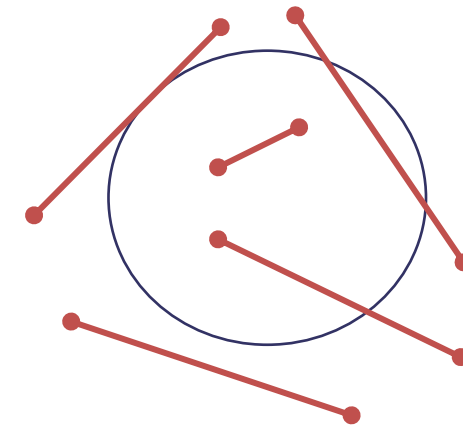
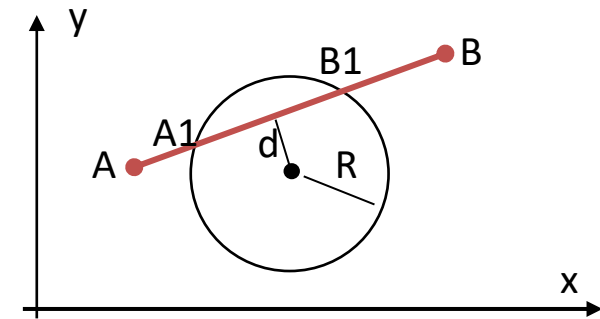
2. Ne  u $d > R$, $\Rightarrow \text{Clip}_D(AB) = \emptyset$

3. Ne  u $d = R$, $\Rightarrow \text{Clip}_D(AB) = \{A_0\}$

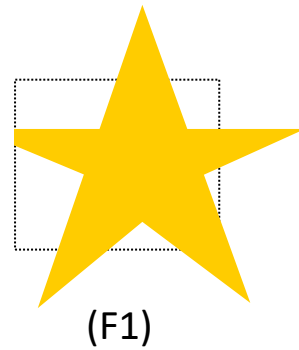
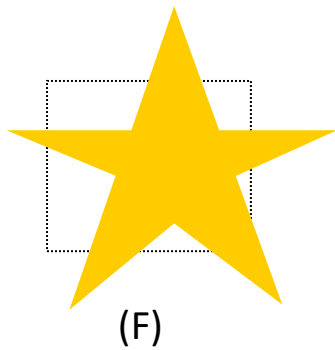
$\{A_0 : \text{tie  p   ie  m cu  a   tha  ng v  u  i   tro  n}\}.$

4. Ne  u $d < R$

.....

F là đa giác và D là hình chữ nhật

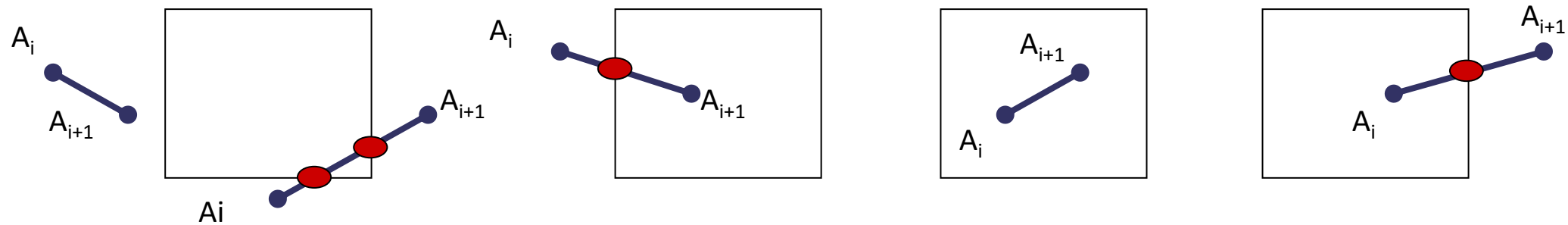

1. Với đa giác F , cắt bỏ phần bên trái HCN (nghĩa là bên trái của cạnh trái nổi dài) ta thu được đa giác mới F_1
2. Với đa giác F_1 cắt bỏ phần bên phải HCN ta thu được đa giác mới F_2
3. Với đa giác F_2 cắt bỏ phần bên trên HCN ta thu được đa giác mới F_3
4. Với đa giác F_3 cắt bỏ phần bên dưới HCN ta thu được đa giác mới F_4

Kết quả: Nếu $F_4 = \emptyset$ thì $\text{Clip}_D(F) = \emptyset$.

Ngược lại kết quả xén là đa giác F_4 , hay $\text{Clip}_D(F) = F_4$

Giải thuật Sutherland - Hodgeman

i. Nếu tất cả các đỉnh đa giác đều nằm trong HCN, hình cần xén chính là đa giác.

ii. Ngược lại: Từ một đỉnh nằm ngoài HCN, chạy theo dọc biên của đa giác.

Với mỗi cạnh của đa giác, ta có các trường hợp sau:

➤ Nếu cả hai đỉnh đều nằm ngoài hình chữ nhật thì:

Nếu $Ma(A_i)$ and $Ma(A_{i+1}) \neq 0000$ thì không lưu đỉnh

Ngược lại thì lưu hai giao điểm.

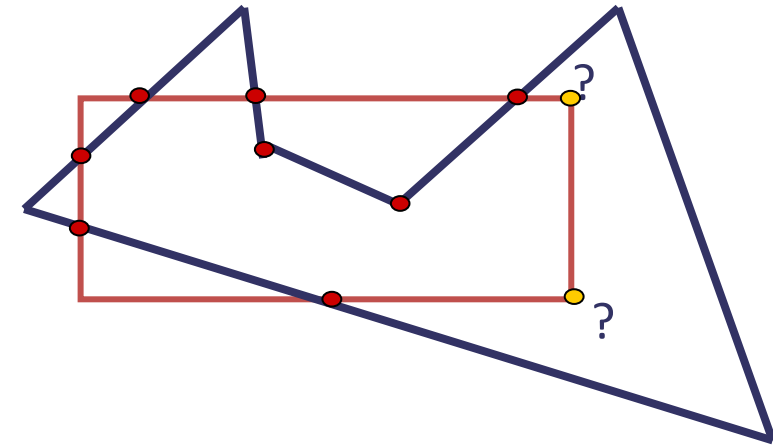
➤ A_i ngoài, A_{i+1} trong: lưu giao điểm P và A_{i+1} .

➤ Cả hai đỉnh đều nằm trong hình chữ nhật: lưu A_i và A_{i+1} .

➤ A_i trong, A_{i+1} ngoài: lưu A_i và giao điểm P.

Giải thuật Sutherland - Hodgeman

-Sau khi duyệt qua tất cả các cạnh của đa giác,
ta có được một dãy các đỉnh mới phát sinh: $B_1, B_2, \dots, B_n$

Nếu trong dãy các đỉnh mới này có hai đỉnh liên tiếp không nằm trên cùng một cạnh của hình chữ nhật , giả sử hai đỉnh đó là B_i và B_{i+1} thì ta đi dọc các cạnh của hình chữ nhật từ B_i đến B_{i+1} để tìm tất cả các đỉnh của hình chữ nhật nằm trong đa giác rồi bổ sung chúng vào giữa B_i và B_{i+1} .

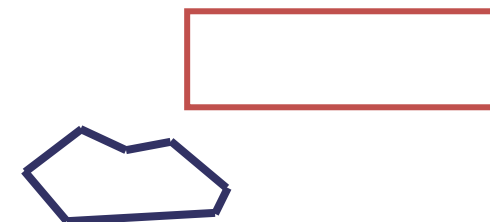
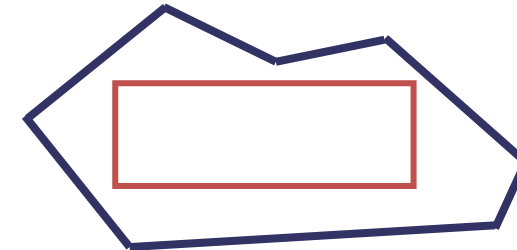
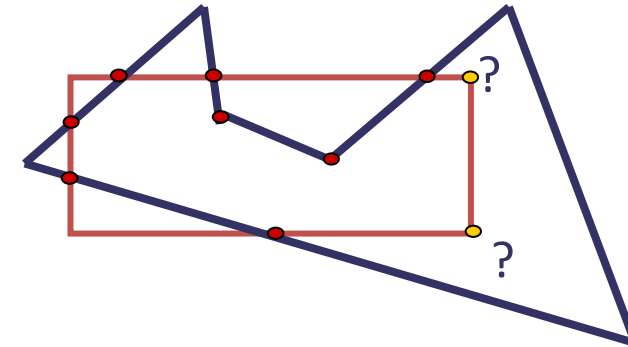
Giải thuật Sutherland - Hodgeman

Tập đỉnh mới tìm được chính là đa giác xén được.

Nếu tập đỉnh mới này rỗng:

+Nếu có một đỉnh của hình chữ nhật nằm trong đa giác thì hình xén được chính là toàn bộ hình chữ nhật.

+Ngược lại, hình xén được là rỗng.

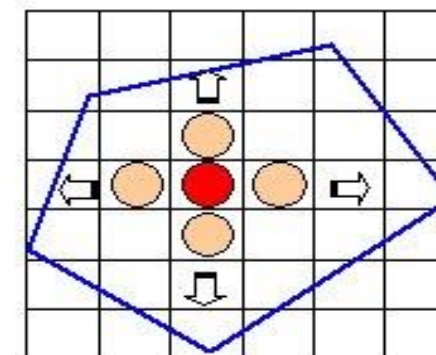
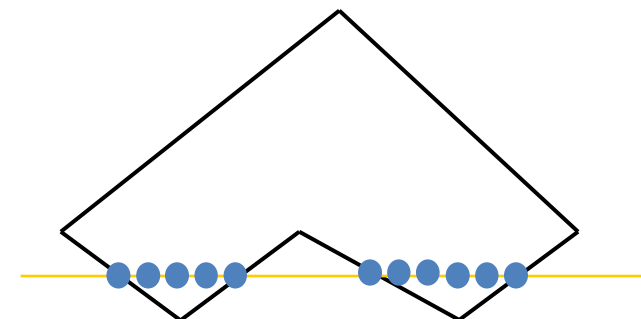

- Vẽ đối tượng đồ họa cơ sở
- Xén hình
- **Tô màu**
- Vẽ chữ và dựng Font
- Các phép biến đổi 2D

- Thuật toán tô màu theo dòng quét
- Thuật toán tô màu theo đường biên

Có 2 cách tiếp cận chính để tô màu một vùng

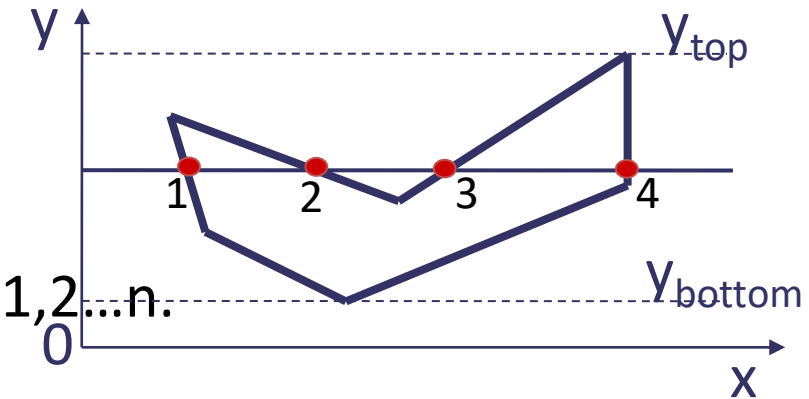
- **Toâ theo dọng queùt** (toâ loaít – scan line fill):
xaùc ñònh caùc phaàn giao cuûa caùc dọng queùt
keá tieáp nhau vôùi ñöông bieân cuûa vuøng toâ,
sau ñoù seõ toâ maøu caùc ñieåm thuôùc veà phaàn
giao naøy.
- **Toâ theo ñöông bieân** (toâ loang – boundary fill):
baét ñaàu töø moät ñieåm trong vuøng toâ vaø töø
ñoù loang daàn ra cho tôùi khi gaëp caùc ñieåm
bieân.

Thuật toán tô màu theo dòng quét

Thuật toán chung:

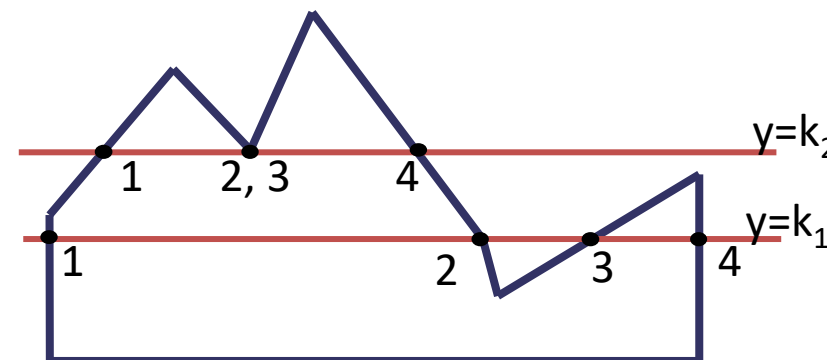
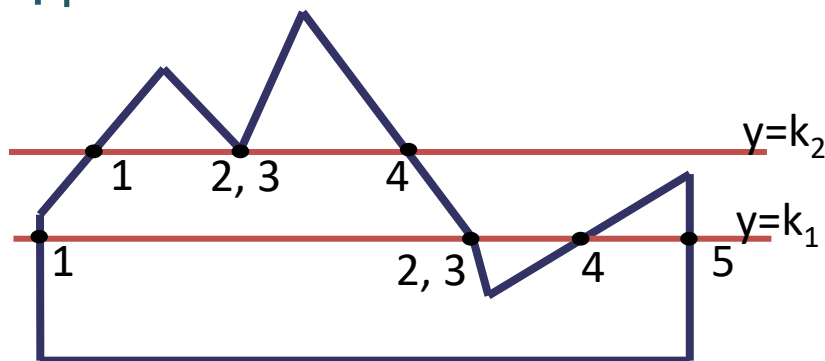
- Giao sôu vuông toa laø möä ña giaùc n ñænh: $P_i(x_i, y_i)$, $i=1, 2, \dots, n$.
- Caùc böôùc chính cuûa thuật toán nhö sau:
  - Tìm y_{top} vaø y_{bottom} laø giá trò lớn nhất, nhỏ nhất cuûa tập caùc tung ñoã caùc ñænh da giaùc ñaõ cho.
  - Öùng vöùi möõi dòng quét $y=k$ ($y_{bottom} \leq k \leq y_{top}$), laëp:
    - Tìm tất cả hoạnh ñoã giao ñieâm cuûa dòng quét $y=k$ vöùi caùc caïnh cuûa ña giaùc.
    - Saép xeáp caùc hoạnh ñoã giao ñieâm theo thöù töï taêng dần: $x_1, x_2, \dots$
    - Tô màu caùc ñoãin thẳng trên ñöôøng thẳng $y=k$ lần löôit nhỏic giöüi haïn böüi caùc caëp hoạnh ñoã giao ñieâm $(x_1, x_2), (x_3, x_4), (x_5, x_6) \dots (x_{2m-1}, x_{2m})$

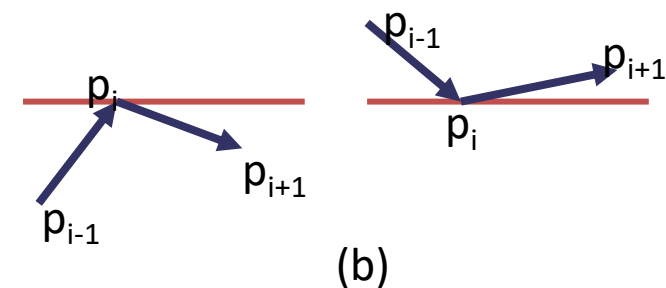
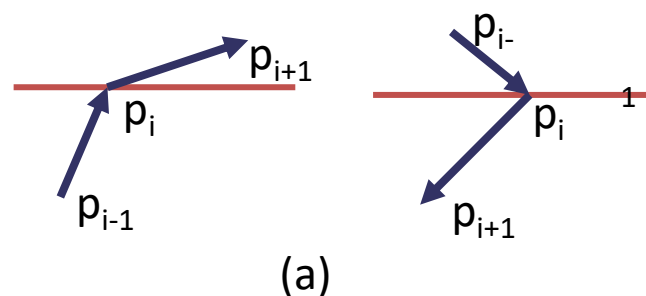
Thuật toán tô màu theo dòng quét

Một số trường hợp hợp:

- Trường hợp 1

- Giải quyết

Quy tắc hình 1 điểm giao (a) và 2 điểm giao (b)

Thuật toán tô màu theo dòng quét

- **Trường hợp 2:** Nếu giao hệ phương trình tìm giao điểm của cạnh đã giao với mỗi dòng quét sẽ gặp các phép toán nhân, chia... trên số thực.

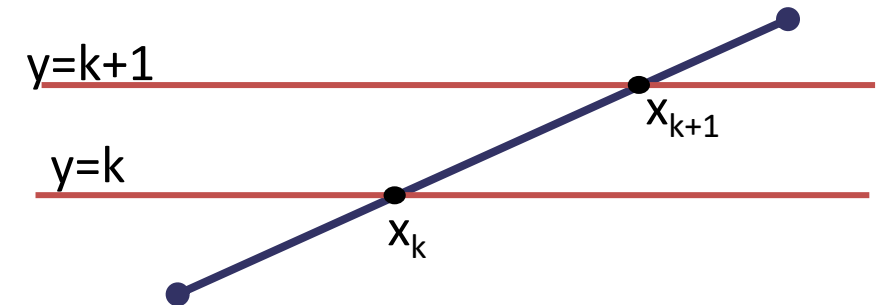
⇒ giao điểm của thuật toán khi lặp lại nhiều lần với mỗi dòng quét.

- **Giao điểm:** gọi x_k và x_{k+1} là lần lượt là hoành độ của giao điểm của một cạnh nào đó với các dòng quét $y=k$ và $y=k+1$. Ta có:

$$x_{k+1} - x_k = \frac{y_{k+1}}{m} - \frac{y_k}{m} = \frac{y_{k+1} - y_k}{m} = \frac{k+1 - k}{m} = \frac{1}{m}$$

hay

$$x_{k+1} = x_k + \frac{1}{m}$$

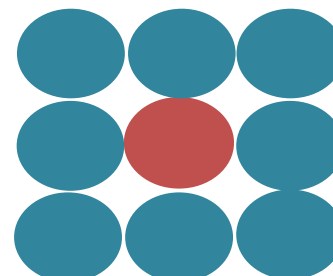
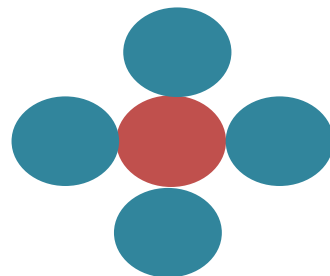

Thuật toán tô màu theo đường biên

YÙ töôûng:

Baét ñhaàu töø ñieâm $P(x,y)$ naèm beân trong vuøng toâ, kieåm tra caùc ñieâm lân caän cuûa P ñaõ ñöôïc toâ maøu hay coù phaûi laø ñieâm bieân hay khoâng, neáu khoâng phaûi laø ñieâm ñaõ toâ vaø vaø khoâng phaûi laø ñieâm bieân thì ta seõ toâ maøu noù. Quaù trình naøy ñöôïc laëp laïi cho ñeán khi khoâng coøn toâ ñöôïc ñieâm naøo nöõa thì döøng.

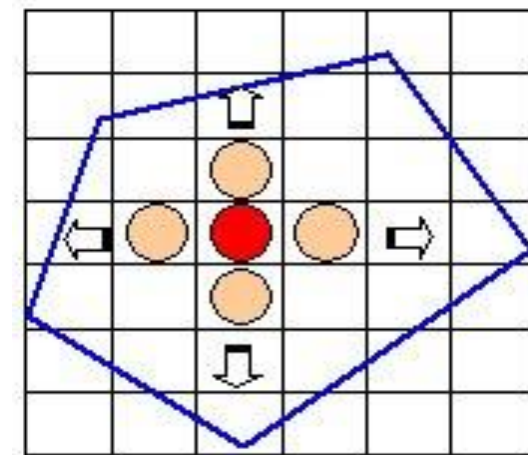
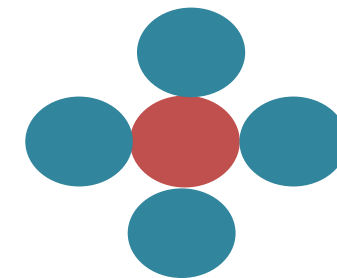
⇒ Choïn ñieâm lân caän: choïn 4 hay 8 lân caän ñoái vùi ñieâm ñang xeùt.

Thuật toán tô màu theo đường biên

```
void Boundary Fill (int x,int y,int fillColour,int boundaryColour){
    int colour=getpixel(x,y);
    if (colour != boundaryColour) & (colour != fillColour){
        Putpixel(x, y, fillColour);
        Boundary Fill(x-1, y, fillColour, boundaryColour);
        Boundary Fill(x, y+1, fillColour, boundaryColour);
        Boundary Fill(x+1, y, fillColour, boundaryColour);
        Boundary Fill(x, y-1, fillColour, boundaryColour);
    }
}
```

⇒ Nhược điểm của pp đệ quy là không thực hiện được khi vùng loang có diện tích lớn (tràn Stack).

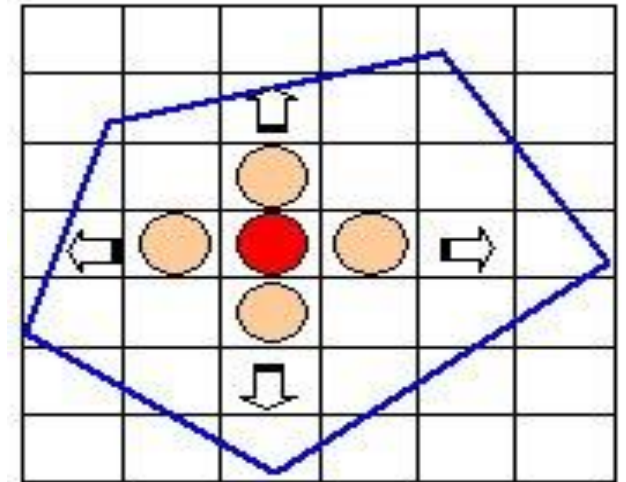
Thuật toán tô màu theo đường biên

Phương pháp không đệ quy:

Bước 1: Khởi tạo hàng đợi (hoặc stack) với phần tử đầu tiên là $P(x,y)$ đã được tô.

Bước 2: Khi hàng đợi (hoặc stack) không rỗng thì:

- + Lấy ra từ hàng đợi (hoặc stack) một điểm Q.
- + Tìm các điểm lân cận của Q chưa tô thì tô chúng và đưa chúng vào hàng đợi (hoặc stack) .

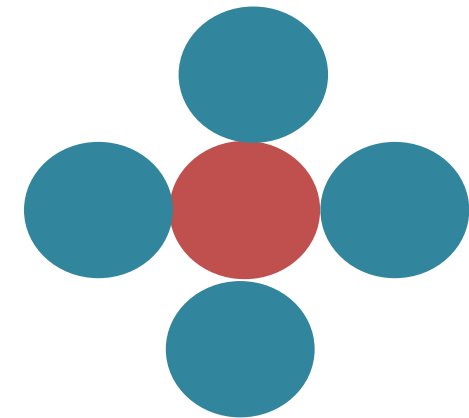
Bước 2 được lặp đi lặp lại cho đến khi hàng đợi (hoặc stack) rỗng

Thuật toán tô màu theo đường biên

```

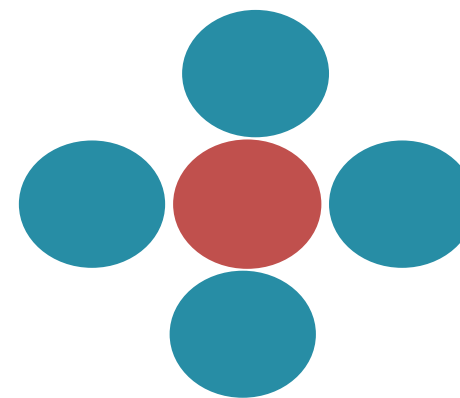
struct LIST { int x,y;
               struct LIST *next;};
struct LIST *top;
void push(int x,int y){
    struct LIST *P;
    P=(LIST *) calloc(1,sizeof(LIST));
    P->x=x;   P->y=y;   P->next=NULL;
    if (top!=NULL)   P->next=top;
    top=P;
}
void pop(int *x,int *y){
    struct LIST *P;
    P=top;   top=top->next;   *x=P->x;   *y=P->y;
    free(P);
}

```


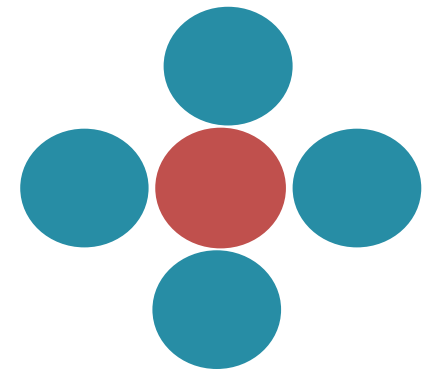
Thuật toán tô màu theo đường biên

```
void BoundaryFill(int x,int y, int fillColour, int boundaryColour){
    int colour = getpixel(x,y);
    if ((colour!= fillColour)&&(colour!=boundaryColour)){
        putpixel(x,y, fillColour);
        push(x,y);
    }
}
```


Thuật toán tô màu theo đường biên

```
void BoundaryFill_Stack(int x0,int y0,int fillColour,int boundaryColour){
    int x,y;
    putpixel(x0,y0, fillColour);
    top=NULL;
    push(x0,y0);
    while(top!=NULL){
        pop(&x,&y);
        BoundaryFill (x-1,y, fillColour, boundaryColour);
        BoundaryFill (x+1,y,fillColour, boundaryColour);
        BoundaryFill (x,y+1,fillColour, boundaryColour);
        BoundaryFill (x,y-1, fillColour, boundaryColour);
    }
}
```


Flood Fill (Boundary fill)	Scanline Fill (Scan Conversion)
Đơn giản	Phức tạp hơn
Thuật toán rời rạc hóa trong không gian màn hình	Thuật toán rời rạc hóa trong đối tượng hoặc/và không gian màn hình
Yêu cầu gọi hệ thống GetPixel/Val	Độc lập với thiết bị
Đòi hỏi điểm seed	Không đòi hỏi điểm seed
Yêu cầu stack rất lớn	Yêu cầu stack nhỏ

- Vẽ đối tượng đồ họa cơ sở
- Xén hình
- Tô màu
- **Vẽ chữ và dựng Font**
- Các phép biến đổi 2D

Các khái niệm cơ sở về Font

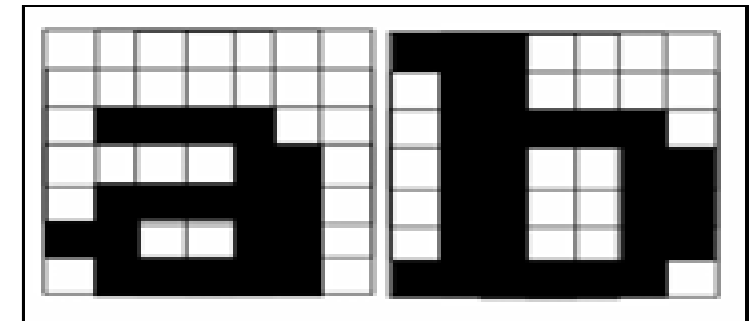
- Font được *Guttenberg* thiết kế, sử dụng từ nhiều thế kỷ, ngày nay rất phong phú.
- Font là tập đầy đủ các ký tự có kiểu dáng (style)
  - Weight: light, normal, bold
  - Shape: round, oval, straight
  - Posture: Oblique, *Italic*
  - Serif, sans-serif

Các loại Font

- font bitmap (raster)
- font vector
- font TrueType

Font raster (bitmap)

- Là loại phong đầu tiên, ngày nay vẫn đang sử dụng
- Ban đầu font bitmap được nhúng trong các vi điều khiển màn hình, máy in
- Mỗi ký tự là một bitmap chữ nhật nhỏ
  - Font/typeface: set of character shapes
  - Fontcache: các ký tự theo chuỗi liên tiếp nhau trong bộ nhớ
  - Dạng cơ bản: (thường N, nghiêng I, đậm B, nghiêng đậmB+I)
  - Thuộc tính: colour, size, spacing and orientation

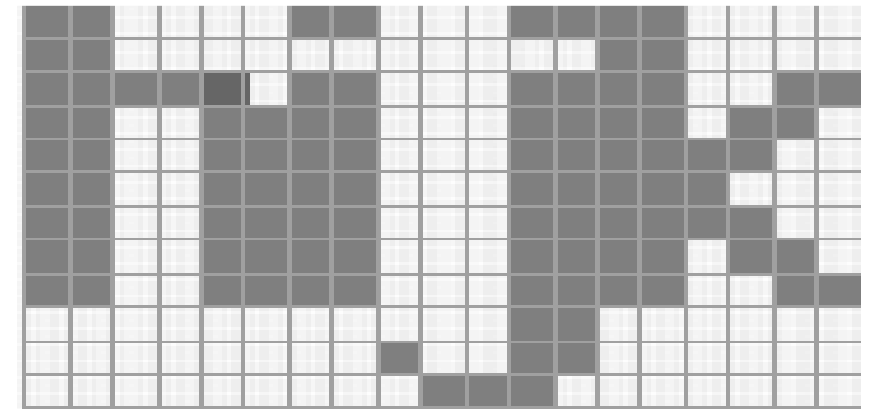

Font raster (bitmap)

```

Typedef struct {
    int leftx,
    int width;    //độ rộng chữ
} Charlocation;  //Vị trí của chữ

Typedef struct {
    Cacheld;
    Heiglit;      // Độ cao chữ
    CharSpace;    // Khoảng cách giữa các ký tự
    Charlocation Table [128];
} fontcache
    
```


Nhận xét về font bitmap

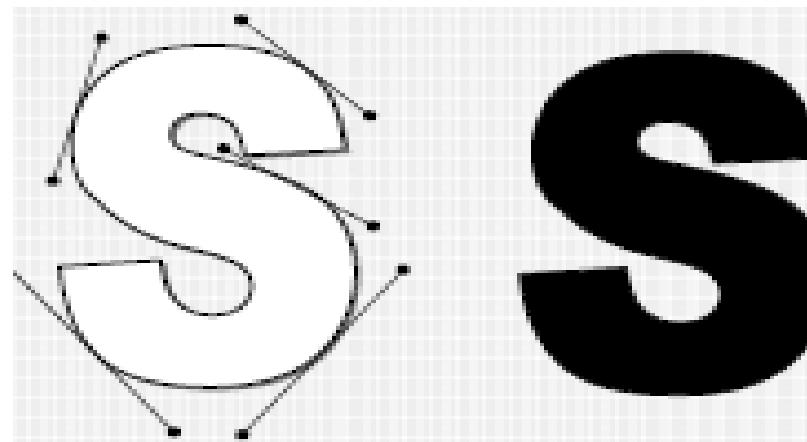
- Có độ rộng và độ cao cố định
- Lưu trữ: tách biệt các ảnh phong. Vị trí byte thứ nhất của khối bitmap trong bộ font:

$$\text{Offset} = (\text{ASCII code}) * (\text{Bytes per character})$$

- Ưu điểm
  - Hiển thị nhanh, đơn giản trong việc sinh ký tự
  - Dễ tạo lập và dễ sửa đổi
- Nhược điểm
  - Kích thước không đổi
  - Co giãn, các phép biến đổi (I, B, scale) đòi hỏi phải lưu trữ thêm
  - Dung lượng lưu trữ lớn

Font vector

- Sử dụng ngôn ngữ mô tả nào đó
  - Ngôn ngữ mô tả bao gồm các lệnh như Line, Curve, Polygon...
  - Tọa độ: tương đối trong chữ nhật chứa ký tự
  - Chương trình con xử lý các lệnh để hiển thị

Font vector

- **Ưu điểm**

- Chất lượng cao
- Dễ co giãn, trơn tru, dễ tạo lập hiệu ứng đặc biệt: xoay, gấp, cong...
- Lưu trữ gọn nhẹ

- **Nhược điểm**

- Phức tạp (tính toán phương trình)
- Khi hiển thị font nhỏ: chậm hơn bitmap font.
- Vấn đề hiển thị font nét chữ dày.

Font True Type

- True Type là công nghệ font của Apple Computer Inc. (1987);
Tác giả: Kathryn Weisberg, Sampo Kaasila...
- MS bắt đầu sử dụng True Type vào đầu 1992 trên Windows 3.1
- Công nghệ True Type bao gồm:
  - Các tệp chứa True Type Fonts (TTF)
  - Bộ raster hóa True Type của hệ điều hành (MacOS, Windows...) trước khi hiển thị, in trên giấy.
- OpenType: 5-1996 MS và Adobe System kết hợp công nghệ True Type với PostScript.

Font True Type

- **File TTF chứa**
  - Mô tả hình dạng ký tự
  - Các thông tin khác: tên font, bản quyền, hãng sản xuất..
- **Mô tả ký tự trong TTF:**
  - Mô tả đường viền font -> TTF là font outline
  - Mô tả toán học của ký tự từ dãy các điểm
  - Viền ký tự được tạo bởi các line và B-splines toàn phương
    - Mỗi B-Spline ứng với dãy các Bezier bậc 2 được xác định bởi ba điểm điều khiển.

Thí dụ: có ba điểm điều khiển $(A_x, A_y), (B_x, B_y), (C_x, C_y)$

Các điểm P trên đường cong được tính với t trong đoạn [0,1]

$$p_x = (1 - t)^2 \cdot A_x + 2t(1 - t) \cdot B_x + t^2 \cdot C_x$$

$$p_y = (1 - t)^2 \cdot A_y + 2t(1 - t) \cdot B_y + t^2 \cdot C_y$$

Font True Type

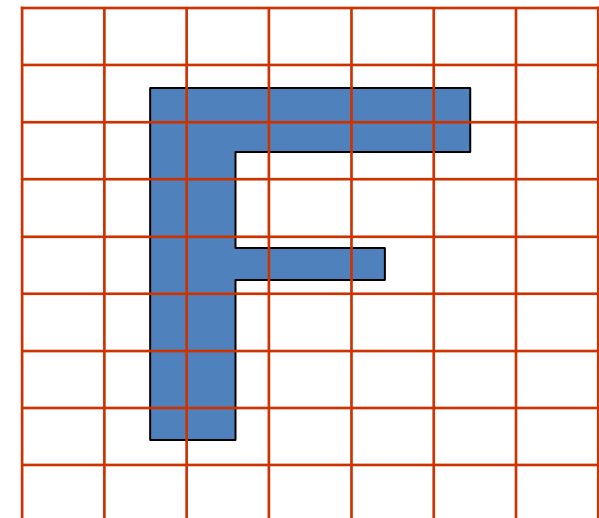
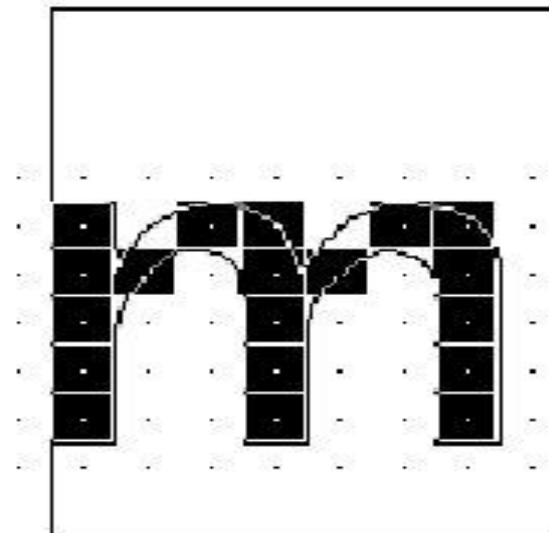
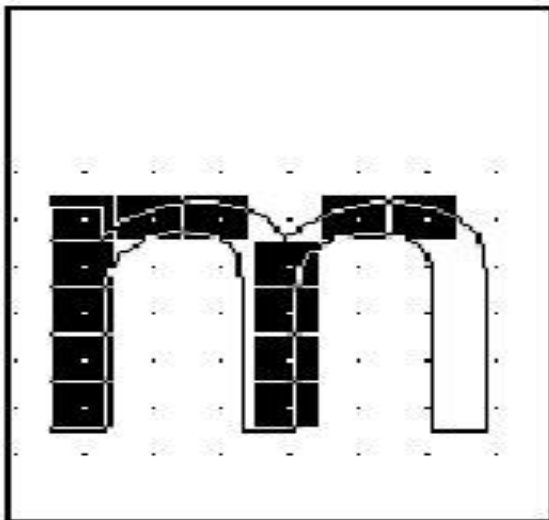
- Ví dụ mô tả outline của chữ b Arial:
  - các điểm 4, 5, 6 xác định Bézier
  - các điểm từ 6 đến 11 xác định B-Spline, chứa 4 Béziers
- Đánh số điểm điều khiển
  - Theo thứ tự: tô màu phía phải
  - Đánh số kế tiếp giữa các contour
- Chuyển outline sang bitmap

Font True Type

• Hinting

- Sau khi chuyển outline sang bitmap thường phải hiệu chỉnh nét vẽ để có chất lượng cao
- Mỗi nét trong font có chương trình con bằng ngôn ngữ thông dịch (tựa asm) kèm theo để thực hiện hiệu chỉnh (Ngôn ngữ này có khoảng 150 lệnh, kích thước lệnh 1 byte)

Font True Type

- **MS Windows sử dụng TTF?**

- Nạp font từ tệp
- Trình Scaler:
  - Ánh xạ tọa độ điểm điều khiển của glyph từ FUnit sang tọa độ thiết bị (pixel/dot).
(Co dẫn đường viền đến kích thước yêu cầu theo mật độ cho trước trên thiết bị ra).
- Trình Interpreter:
  - Áp dụng 'hint' cho đường viền: biến đổi đường cong để hình thành đường viền đã hiệu chỉnh (grid-fitting).
- Trình Scan-converter:
  - Tô trong đường viền đã hiệu chỉnh bằng các pixel để tạo bitmap cho chữ đặc.
- Hiển thị/in các bitmap ký tự.

- Vẽ đối tượng đồ họa cơ sở
- Xén hình
- Tô màu
- Vẽ chữ và dựng Font
- **Các phép biến đổi 2D**

- Các phép biến đổi hình học cơ sở
- Phép biến đổi ngược
- Hệ tọa độ thuần nhất
- Kết hợp các phép biến đổi

Các phép toán cơ sở với ma trận

- Cộng, trừ ma trận

$$[A(m, n)] + [B(m, n)] = [C(m, n)]$$

$$[c_{ij}] = [a_{ij}] + [b_{ij}]$$

- Nhân hai ma trận

$$[A(m, n)] \cdot [B(n, p)] = [C(m, p)]$$

$$c_{jk} = \sum_{i=1}^n a_{ji} b_{ik} \quad j=1, \dots, m \quad \text{và} \quad k=1, \dots, p$$

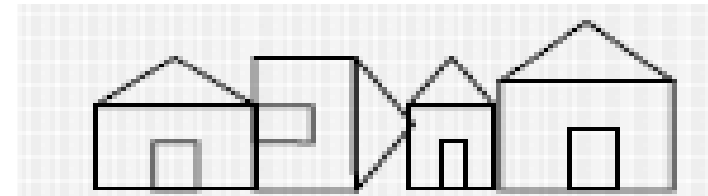
Ứng dụng biến đổi 2D

- **Mô hình hóa (modeling)**

- Định vị và thay đổi kích thước các phần của đối tượng phức tạp

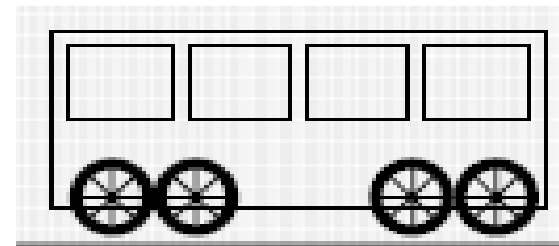
- **Quan sát (viewing)**

- Định vị và quan sát camera ảo

- **Animation**

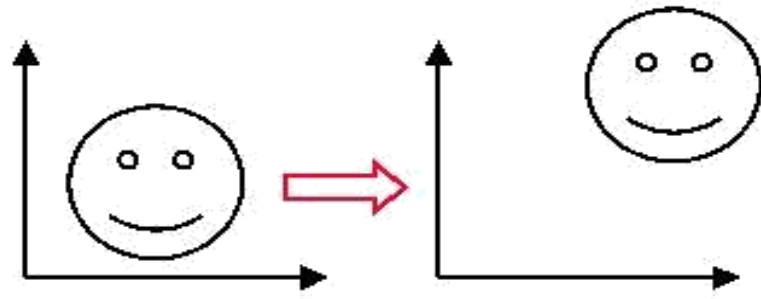
- Xác định đối tượng chuyển động thay đổi theo thời gian.

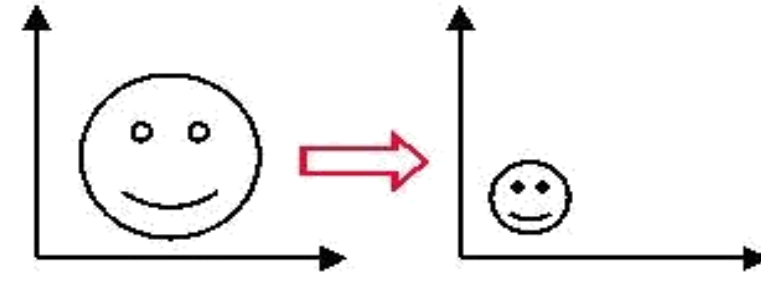

Các phép biến đổi hình học cơ sở:

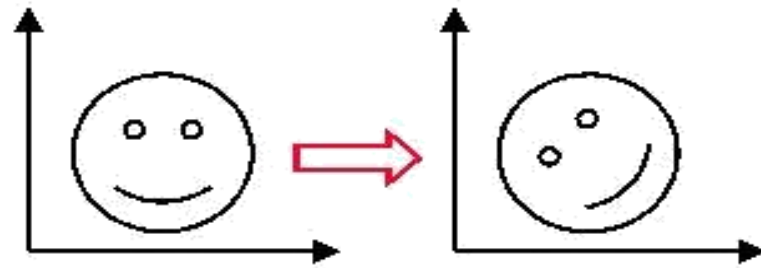
- Tịnh tiến (translation)
- Quay (rotation)
- Tỷ lệ (scaling).
- Đối xứng (reflection)
- Biến dạng (shearing).

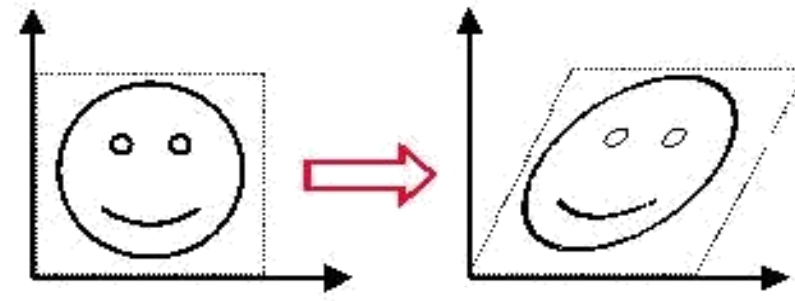
translation

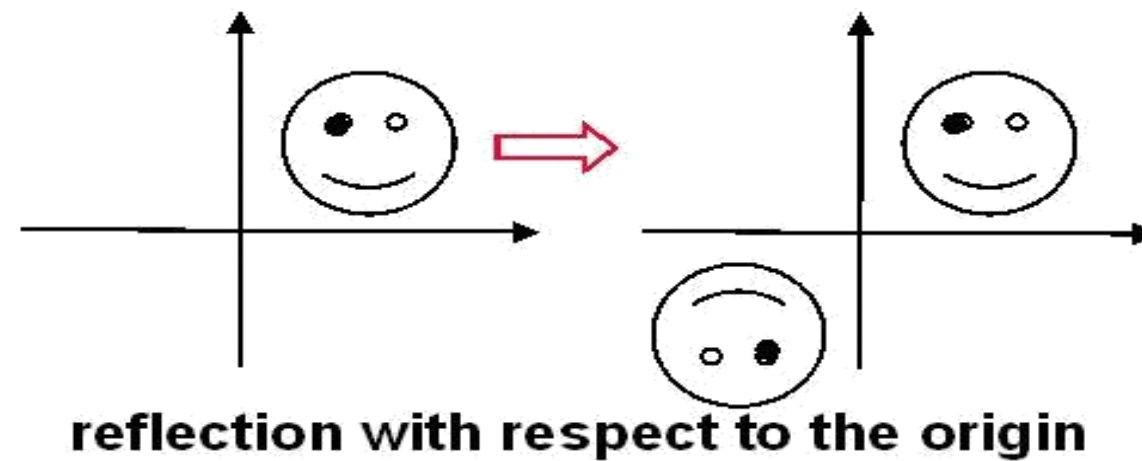
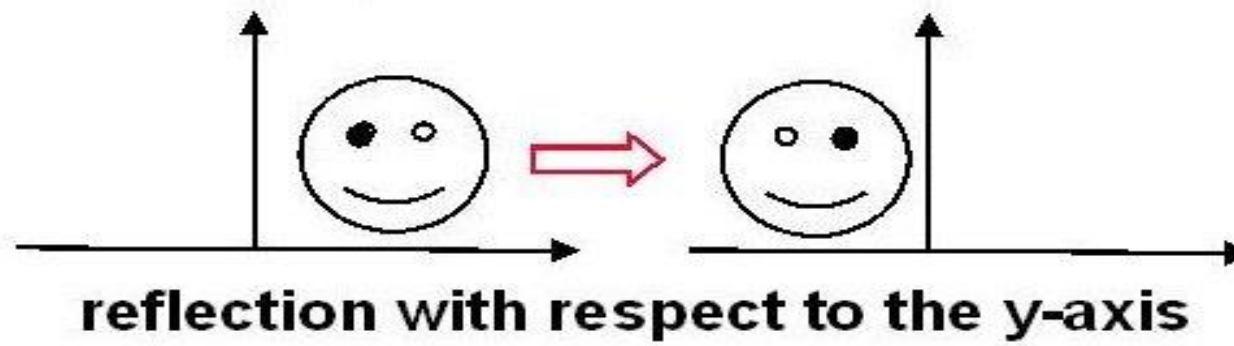
scaling

rotation

shear

Pheùp bieán ñoãi ñieãm laø moät aùnh xaï T ñöôïc ñònh nghóa:

$$T: \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$$

$$P(x,y) \rightarrow Q(x',y')$$

hay T laø haøm soá $T(x,y)$ theo hai bieán x,y

Pheùp bieán ñoãi affine laø pheùp bieán ñoãi vôùi $f(x,y)$ vaø $g(x,y)$ laø caùc haøm tuyéán tính coù daïng:

$$\begin{cases} x' = f(x, y) = ax + cy + e \\ y' = g(x, y) = bx + dy + f \end{cases}$$

vôùi $a, b, c, d, e, f \in \mathbb{R}$ vaø $ad-bc \neq 0$

$$\begin{cases} x' = f(x, y) = ax + cy + e \\ y' = g(x, y) = bx + dy + f \end{cases} \text{ với } a, b, c, d, e, f \in \mathbb{R} \text{ và } ad - bc \neq 0$$

Viết dưới dạng dạng ma trận:

$$\begin{bmatrix} x' & y' \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} x & y \end{bmatrix} \times \begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} e & f \end{bmatrix}$$

Trong đó: $M = \begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix}$ là ma trận biến đổi.

$T = \begin{bmatrix} e & f \end{bmatrix}$ là vector offset hay vector tịnh tiến.

Phép tịnh tiến

Giả sử t_x và t_y là độ dịch chuyển theo trục x và y

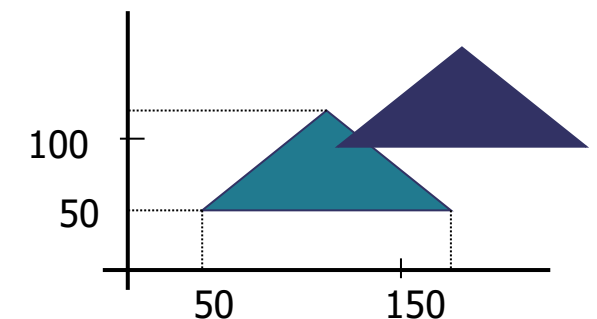
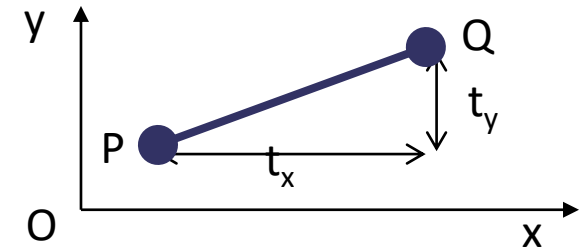
Tọa độ của điểm mới $Q(x', y')$ sẽ là:

$$\begin{cases} x' = x + t_x \\ y' = y + t_y \end{cases}$$

hay $[x' \quad y'] = [x \quad y] \times \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} + [t_x \quad t_y]$ hay $Q = P + T$

Với: $T = [t_x \quad t_y]$ là vector tịnh tiến/vector dịch.

$M = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$ là ma trận nhũn.

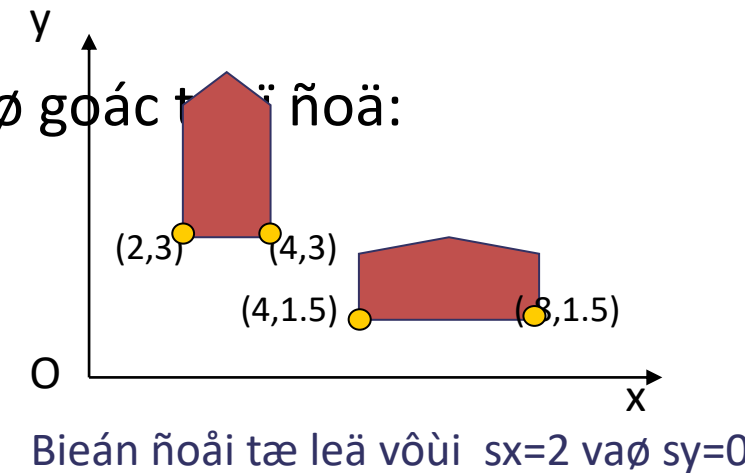

Phép tỉ lệ

Giả sử ta có: s_x và s_y , phép biến đổi với tâm biến đổi là gốc tọa độ:

$$\begin{cases} x' = x \cdot s_x \\ y' = y \cdot s_y \end{cases} \quad \text{hay} \quad \begin{bmatrix} x' & y' \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} x & y \end{bmatrix} \times \begin{bmatrix} s_x & 0 \\ 0 & s_y \end{bmatrix}$$

hay $Q = P \cdot M$ với $M = \begin{bmatrix} s_x & 0 \\ 0 & s_y \end{bmatrix}$

Khi: $(s_x, s_y) = (-1, 1) \rightarrow$ phép lật (flipping), co ảnh nhào qua trục y

$(s_x, s_y) = (1, -1) \rightarrow$ phép lật (flipping), co ảnh nhào qua trục x

$|s_x|, |s_y| < 1 \rightarrow$ thu nhỏ nhào tổng.

$|s_x|, |s_y| > 1 \rightarrow$ phép phóng to nhào tổng.

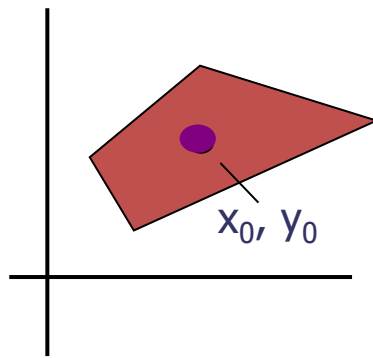
$s_x = s_y = s \rightarrow$ phép nhào đồng dạng (uniform scaling)

Phép tỉ lệ

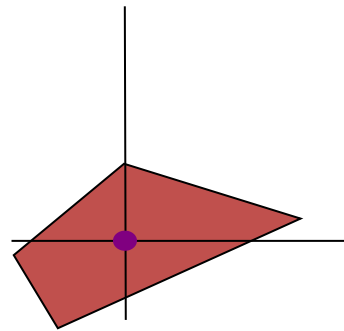
Phép biến đổi tỉ lệ tâm tại gốc tọa độ $T(t_x, t_y)$:

Xây dựng tổ hợp những phép biến đổi cơ bản sau:

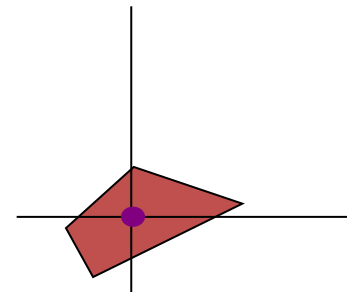
- + Dịch chuyển theo vector $(-t_x, -t_y)$ để đưa về gốc tọa độ O
- + Biến đổi tỉ lệ quanh gốc tọa độ O theo hệ số s_x và s_y
- + Dịch chuyển theo vector (t_x, t_y) để đưa về vị trí ban đầu.

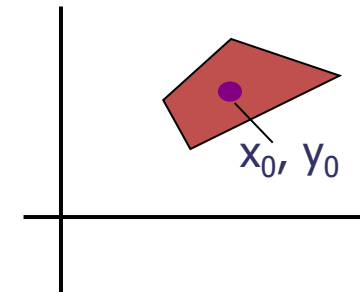
a)

b)

c)

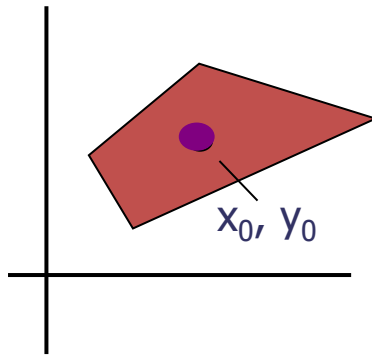

d)

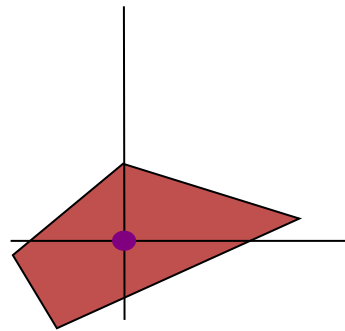

Phép tỉ lệ

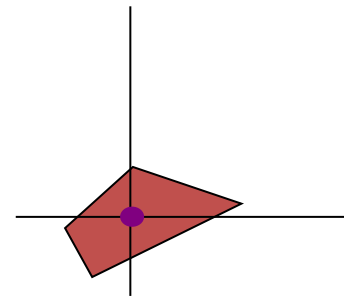
Phép biến đổi tỉ lệ tâm tại (x_0, y_0) :

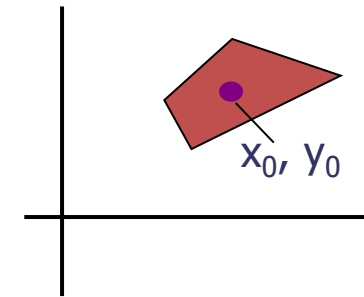
a)

b)

c)

d)

Công thức biến đổi tỉ lệ như sau: $Q = (P - T) \cdot M + T$ với $T = \begin{bmatrix} t_x & t_y \end{bmatrix}$

hay
$$\begin{bmatrix} x' & y' \end{bmatrix} = \left(\begin{bmatrix} x & y \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} t_x & t_y \end{bmatrix} \right) \times \begin{bmatrix} S_x & 0 \\ 0 & S_y \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} t_x & t_y \end{bmatrix}$$

Phép quay

Phép quay điểm $P(x,y)$ quanh gốc tọa độ một góc θ :

$$x' = r \cos(\phi + \theta) = r \cos \phi \cos \theta - r \sin \phi \sin \theta$$

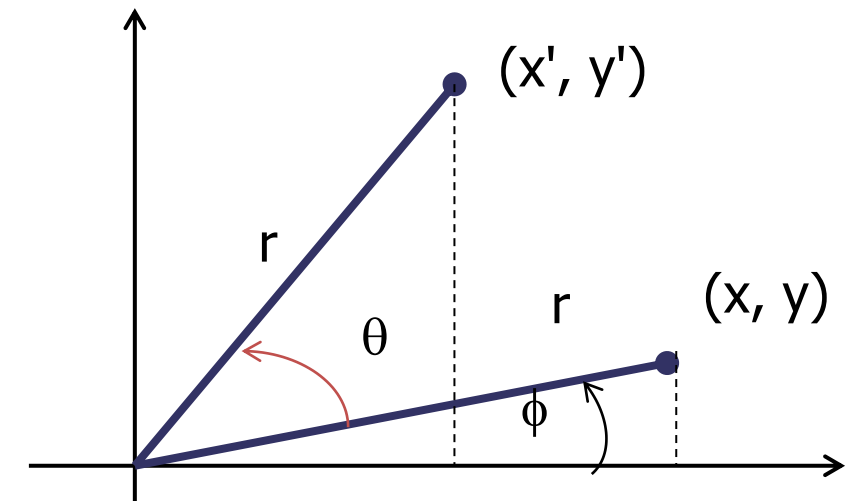
$$y' = r \sin(\phi + \theta) = r \sin \phi \cos \theta + r \cos \phi \sin \theta$$

$$x = r \cos \phi, y = r \sin \phi$$

$$x' = x \cos \theta - y \sin \theta$$

$$y' = x \sin \theta + y \cos \theta$$

$$\begin{bmatrix} x' & y' \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} x & y \end{bmatrix} \times \begin{bmatrix} \cos \theta & \sin \theta \\ -\sin \theta & \cos \theta \end{bmatrix}$$

Phép quay

Phép quay điểm P(x,y) quanh gốc tọa độ một góc α :

Ta có công thức biến đổi:

$$\begin{cases} x' = x \cdot \cos \alpha - y \cdot \sin \alpha \\ y' = x \cdot \sin \alpha + y \cdot \cos \alpha \end{cases}$$

hay

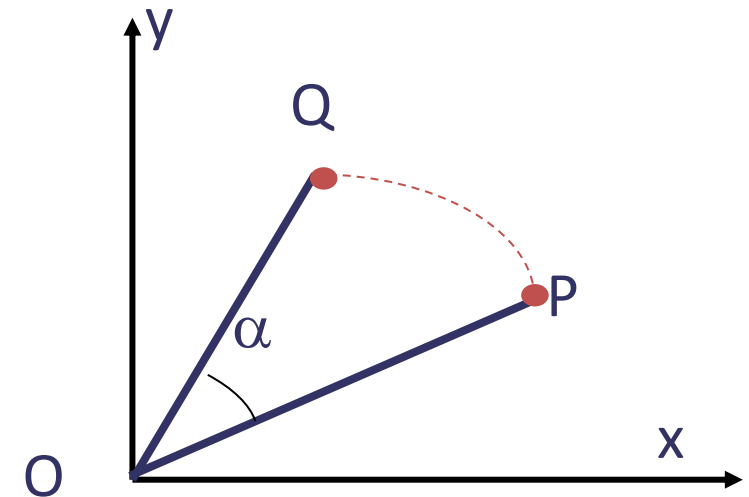
$$\begin{bmatrix} x' & y' \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} x & y \end{bmatrix} \times \begin{bmatrix} \cos \alpha & \sin \alpha \\ -\sin \alpha & \cos \alpha \end{bmatrix}$$

hay

$$Q = P \cdot M$$

với ma trận M:

$$M = \begin{bmatrix} \cos \alpha & \sin \alpha \\ -\sin \alpha & \cos \alpha \end{bmatrix}$$

Phép quay

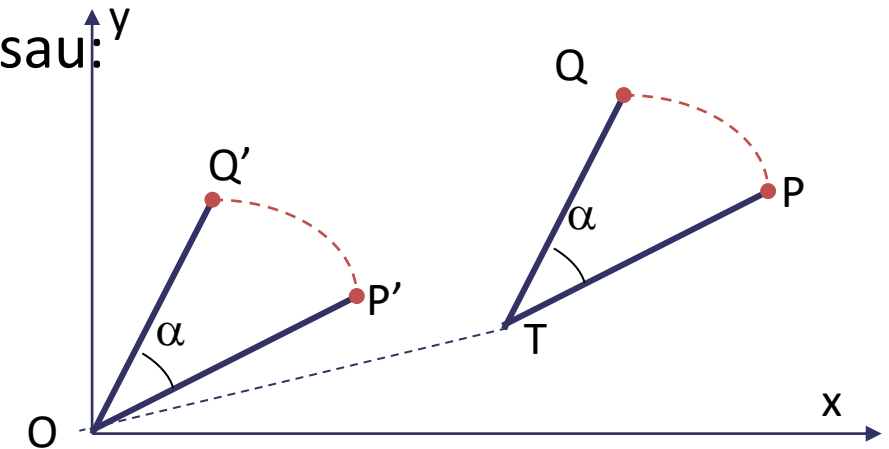
• Phép quay quanh điểm $T(t_x, t_y)$ một góc α :

Xây dựng tổ hợp những phép biến đổi cơ bản sau:

+ Dịch theo vector $(-t_x, -t_y)$

+ Quay quanh gốc tọa độ O một góc α

+ Dịch theo vector (t_x, t_y)

Công thức biến đổi như sau:

$$Q = (P - T) \cdot M + T \quad \text{với} \quad T = \begin{bmatrix} t_x & t_y \end{bmatrix}$$

$$\text{hay: } \begin{bmatrix} x' & y' \end{bmatrix} = \left(\begin{bmatrix} x & y \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} t_x & t_y \end{bmatrix} \right) \times \begin{bmatrix} \cos \alpha & \sin \alpha \\ -\sin \alpha & \cos \alpha \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} t_x & t_y \end{bmatrix}$$

Phép biến đổi ngược

Vôùi phép biến đổi affine ta có: $Q = P.M + T \Rightarrow P = (Q - T).M^{-1}$

Vôùi $M = \begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix}$ ($ad - bc \neq 0$) thì $M^{-1} = \frac{1}{ad - bc} \begin{bmatrix} d & -b \\ -c & a \end{bmatrix}$

☞ Phép tịnh tiến: thêm giá trị lệch trục x và y với một lượng t_x và t_y .

☞ Phép biến đổi tỉ lệ $M^{-1} = \frac{1}{s_x s_y} \begin{bmatrix} s_y & 0 \\ 0 & s_x \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1/s_x & 0 \\ 0 & 1/s_y \end{bmatrix}$

☞ Phép quay: $M^{-1} = \begin{bmatrix} \cos \alpha & -\sin \alpha \\ \sin \alpha & \cos \alpha \end{bmatrix}$

Hệ tọa độ thuần nhất (homogeneous coordinates)

Pheùp bieán ñoái affine 2D: $\mathbf{Q}=\mathbf{P.M}+\mathbf{T}$ (vôùi M laø ma traän 2x2 vaø T laø vector tòngh tieán)

Daïng ma traän cuûa pheùp bieán ñoái affine 2D laø:

$$\begin{bmatrix} x' & y' \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} x & y \end{bmatrix} \times \begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} e & f \end{bmatrix}$$

Ñeä chæ coøn pheùp nhaân ma traän, ta ñöa noù veà daïng:

$$\begin{bmatrix} x' & y' & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} x & y & 1 \end{bmatrix} \times \begin{bmatrix} a & b & 0 \\ c & d & 0 \\ e & f & 1 \end{bmatrix}$$

P(x,y,1) vaø Q(x',y',1) ñöôïc goïi laø **toaï ñöä thuaàn nhaát**.

Coâng thöùc cuûa pheùp bieán ñoái theo heä toaï ñöä thuaàn nhaát: $\mathbf{Q}=\mathbf{P.M}$

(vôùi M laø ma traän 3x3).

Ta có: $M = \begin{pmatrix} a & b & 0 \\ c & d & 0 \\ e & f & 1 \end{pmatrix}$ Khi đó: $M^{-1} = \frac{1}{ad - bc} \begin{pmatrix} d & -b & 0 \\ -c & a & 0 \\ cf - de & be - af & 1 \end{pmatrix}$

Mà trên của các phép biến đổi cơ sở của hệ tọa độ đều thuận nhất nên viết lại:

-Phép tịnh tiến: $M = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ t_x & t_y & 1 \end{pmatrix} \Rightarrow M^{-1} = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ -t_x & -t_y & 1 \end{pmatrix}$

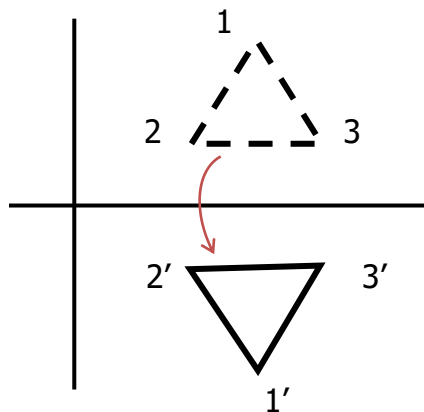
-Phép biến đổi tỉ lệ: $M = \begin{pmatrix} s_x & 0 & 0 \\ 0 & s_y & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \Rightarrow M^{-1} = \frac{1}{s_x s_y} \begin{pmatrix} s_y & 0 & 0 \\ 0 & s_x & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1/s_x & 0 & 0 \\ 0 & 1/s_y & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$

-Phép quay: $M = \begin{pmatrix} \cos \alpha & \sin \alpha & 0 \\ -\sin \alpha & \cos \alpha & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \Rightarrow M^{-1} = \begin{pmatrix} \cos \alpha & -\sin \alpha & 0 \\ \sin \alpha & \cos \alpha & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$

Pheùp Ñoái xöùng (reflection)

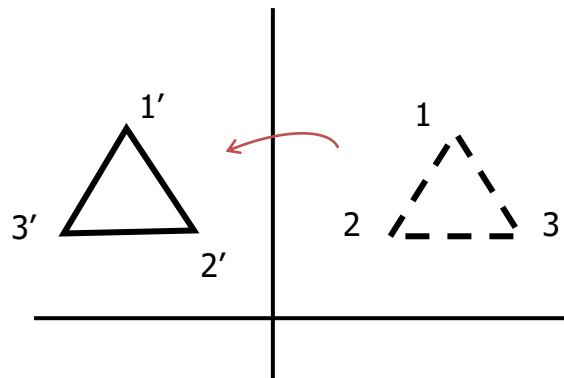
$$\begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

Đoái xöùng
qua trục x

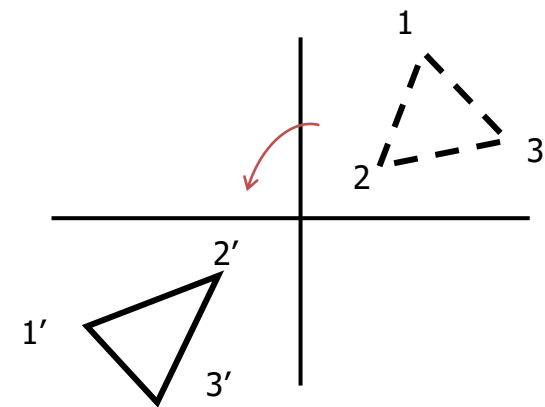
$$\begin{bmatrix} -1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

Đoái xöùng
qua trục y

$$\begin{bmatrix} -1 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

Đoái xöùng
qua góc tọa độ

Kết hợp các phép biến đổi

Quaù trình àùp dưøng càùc pheùp bieán ñoãi lieân tieáp ñeã taïo neân moät pheùp bieán ñoãi toång theã goïi laø söï keát hôïp càùc pheùp bieán ñoãi.

Giaû söû coù 2 pheùp bieán ñoãi: $T_1: P \rightarrow Q$

$T_2: Q \rightarrow W$

Ta tìm pheùp bieán ñoãi keát hôïp: $T: P \rightarrow W$

Ôû heã toaï ñoã thuaàn nhaát:

+ T_1 coù ma traän bieán ñoãi M_1 neân: $Q = P.M_1$

+ T_2 coù ma traän bieán ñoãi M_2 neân: $W = Q.M_2 = (P.M_1).M_2 = P.(M_1.M_2)$
 $= P.M$

Vaäy keát hôïp hai pheùp bieán ñoãi cuõng laø moät pheùp bieán ñoãi coù ma traän
 bieán ñoãi : $M = M_1.M_2$

Kết hợp các phép tịnh tiến

Giả sử T_1 và T_2 là 2 phép tịnh tiến sao cho: $T_1: P(x,y) \rightarrow P'$

$$T_2: P' \rightarrow Q(x',y')$$

Ma trận biến đổi từ P sang Q là:

$$M = M_1 M_2 = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ tr_{x1} & tr_{y1} & 1 \end{pmatrix} \times \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ tr_{x2} & tr_{y2} & 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ tr_{x1} + tr_{x2} & tr_{y1} + tr_{y2} & 1 \end{pmatrix}$$

$$\text{Vậy } Q = P.M \quad \text{hay} \quad \begin{bmatrix} x' & y' \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} x & y \end{bmatrix} \times \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ tr_{x1} + tr_{x2} & tr_{y1} + tr_{y2} & 1 \end{pmatrix}$$

Vậy, kết hợp hai hay nhiều phép tịnh tiến là một phép tịnh tiến.

Kết hợp các phép tỉ lệ

Pheùp bieán ñoãi tæ leä với tâm tæ leä laø goác toái ñoä:

Goïi T_1 vaø T_2 laø 2 pheùp tæ leä sao cho: $T_1: P(x,y) \rightarrow P'$

$T_2: P' \rightarrow Q(x',y')$

Ma traän bieán ñoãi töø P sang Q laø:

$$M = M_1 M_2 = \begin{pmatrix} s_{x1} & 0 & 0 \\ 0 & s_{y1} & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \times \begin{pmatrix} s_{x2} & 0 & 0 \\ 0 & s_{y2} & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} s_{x1}s_{x2} & 0 & 0 \\ 0 & s_{y1}s_{y2} & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$$

Vaäy $Q=P.M$ hay $\begin{bmatrix} x' & y' \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} x & y \end{bmatrix} \times \begin{pmatrix} s_{x1}s_{x2} & 0 & 0 \\ 0 & s_{y1}s_{y2} & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$

Vaäy, keát hôïp hai hay nhieàu pheùp tæ leä laø moät pheùp tæ leä.

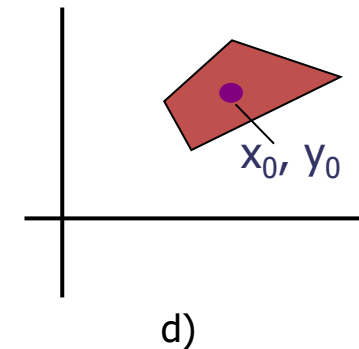
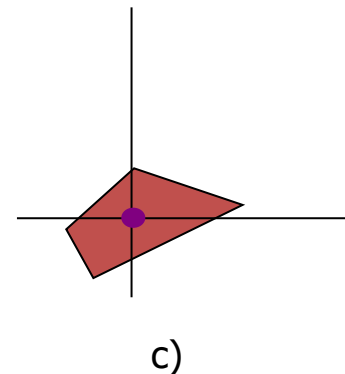
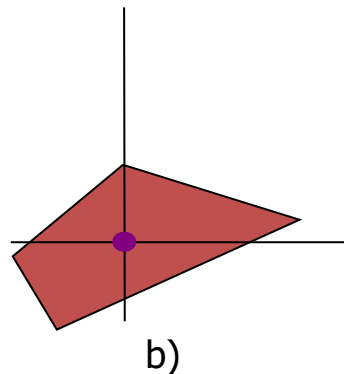
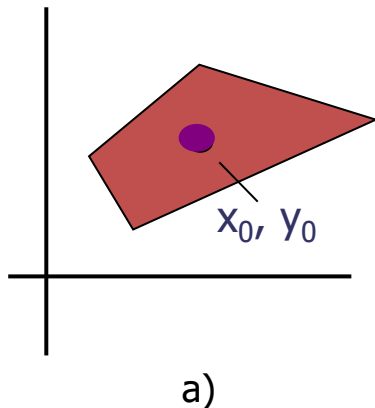
Kết hợp các phép tỉ lệ

Pheùp bieán ñoãi tæ leä vôùi taâm tæ leä laø ñieåm I:

Giaû söû taâm tỉ lệ coù goác toaï ñoä I(x_0 , y_0). Pheùp tæ leä taâm I ñöôïc keát hôïp töø

caùc pheùp bieán ñoãi cô söû sau:

- Tòngh tieán theo vector ($-x_0$, $-y_0$) ñeå ñöa taâm tỉ lệ veà goác toaï ñoä .(M1)
- Bieán ñoãi tæ leä quanh goác toaï ñoä O theo tæ leä s_x vaø s_y .(M2)
- Tòngh tieán theo vector (x_0 , y_0) ñeå ñöa taâm tỉ lệ veà vò trí ban ñeàu.(M3)

Kết hợp các phép tỉ lệ

Pheùp bieán ñoài tæ leä vôùi taâm tæ leä laø ñieåm I:

Ta coù ma traän cuûa pheùp bieán ñoài keát hôïp laø:

$$M = M1.M2.M3$$

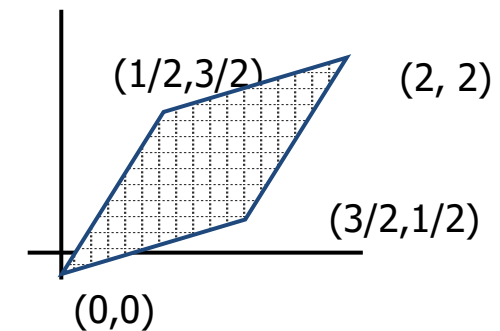
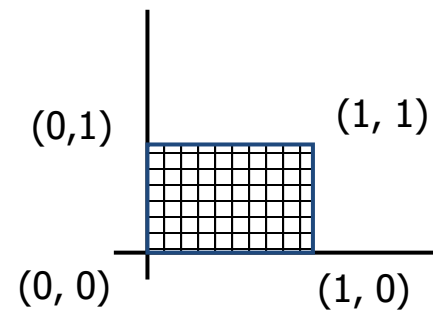
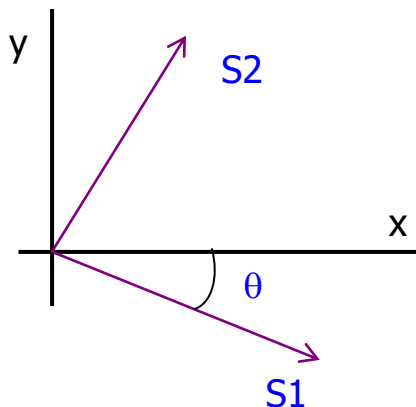
$$= \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ -x_0 & -y_0 & 1 \end{pmatrix} \times \begin{pmatrix} Sx & 0 & 0 \\ 0 & Sy & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \times \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ x_0 & y_0 & 1 \end{pmatrix}$$

$$= \begin{pmatrix} Sx & 0 & 0 \\ 0 & Sy & 0 \\ (1 - Sx) \cdot x_0 & (1 - Sy) \cdot y_0 & 1 \end{pmatrix}$$

Kết hợp các phép tỉ lệ

Phép biến đổi tỉ lệ theo hướng tùy ý:

- Biến đổi tỉ lệ cơ bản: tỷ lệ S_x và S_y áp dụng theo chiều trục x và y
- Tỉ lệ theo hướng tùy ý: thực hiện chuyển đổi gộp: xoay và tỷ lệ
- Vấn đề: cho hình vuông ABCD, biến đổi tỉ lệ nó theo hướng như biểu diễn trên hình a) và theo tỷ lệ S_1, S_2 .

Kết hợp các phép tỉ lệ

Phương pháp biến đổi tỉ lệ theo hướng tự do:

- Giải pháp
  - Xoay hướng S1, S2 sao cho trùng với trục x và y (góc θ)
  - Áp dụng biến đổi theo tỉ lệ S1, S2
  - Xoay trả lại hướng ban đầu
- Ma trận biến đổi

$$\begin{bmatrix} S1.\cos^2 \theta + S2.\sin^2 \theta & (-S1 + S2)\sin \theta \cos \theta & 0 \\ (-S1 + S2)\sin \theta \cos \theta & S1.\sin^2 \theta + S2.\cos^2 \theta & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

Kết hợp các phép quay

Phép quay quanh góc toạ ñoä

Giöi T_1 vaø T_2 laø 2 pheùp quay quanh góc toạ ñoä sao cho: $T_1: P(x,y) \rightarrow P'$

$$T_2: P' \rightarrow Q(x',y')$$

Ma traän bieán ñoäi töø P sang Q laø:

$$M = M_1 M_2 = \begin{pmatrix} \cos \alpha_1 & \sin \alpha_1 & 0 \\ -\sin \alpha_1 & \cos \alpha_1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \times \begin{pmatrix} \cos \alpha_2 & \sin \alpha_2 & 0 \\ -\sin \alpha_2 & \cos \alpha_2 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} \cos(\alpha_1 + \alpha_2) & \sin(\alpha_1 + \alpha_2) & 0 \\ -\sin(\alpha_1 + \alpha_2) & \cos(\alpha_1 + \alpha_2) & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$$

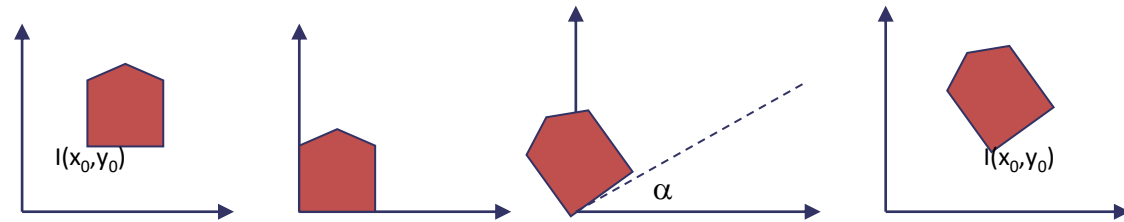
Vaäy $Q = P.M$ hay $\begin{bmatrix} x' & y' \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} x & y \end{bmatrix} \times \begin{pmatrix} \cos(\alpha_1 + \alpha_2) & \sin(\alpha_1 + \alpha_2) & 0 \\ -\sin(\alpha_1 + \alpha_2) & \cos(\alpha_1 + \alpha_2) & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$

Vaäy, keát hôïp hai/nhieàu pheùp quay quanh góc toạ ñoä laø 1 pheùp quay quanh góc toạ ñoä.

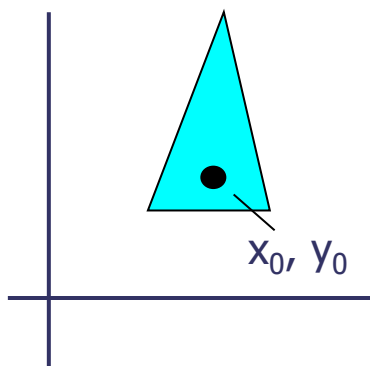
Kết hợp các phép quay

Phép quay có tâm bất kỳ

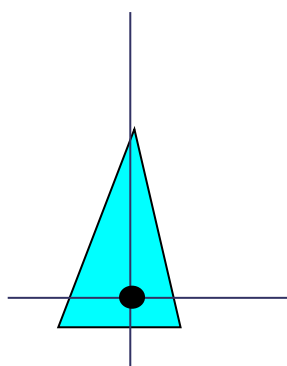

Phép quay quanh tâm $I(x_0, y_0)$ góc α thực hiện kết hợp ba phép biến đổi cơ bản sau:

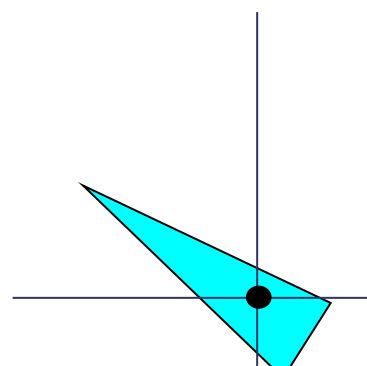
- Dịch tiến theo vector $(-x_0, -y_0)$ để đưa tâm quay về gốc toạ độ (M_1)
- Quay quanh gốc toạ độ một góc α . (M_2)
- Dịch tiến theo vector (x_0, y_0) để đưa tâm quay về vị trí ban đầu. (M_3)

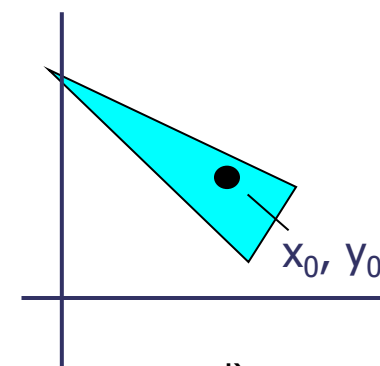
a)

b)

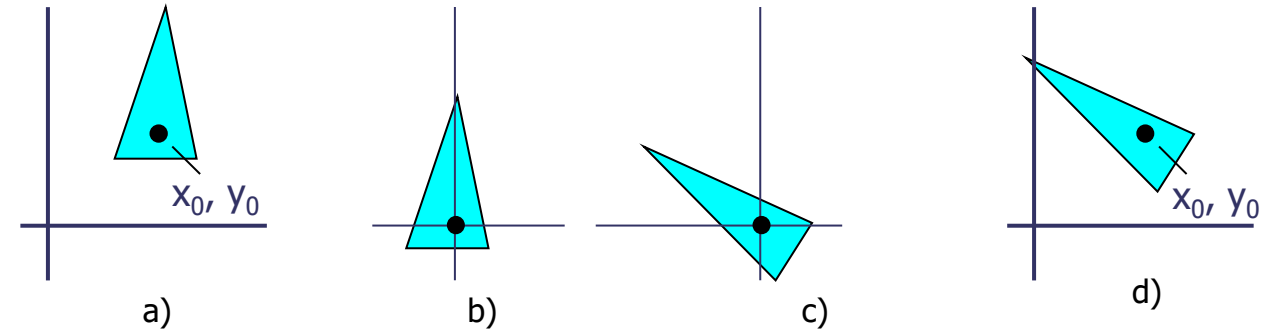
c)

d)

Kết hợp các phép quay

Phép quay có tâm bất kỳ

Ta có ma trận của phép biến đổi kết hợp là: $M = M1.M2.M3$

$$= \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ -x_0 & -y_0 & 1 \end{pmatrix} \times \begin{pmatrix} \cos \alpha & \sin \alpha & 0 \\ -\sin \alpha & \cos \alpha & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \times \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ x_0 & y_0 & 1 \end{pmatrix}$$

$$= \begin{pmatrix} \cos \alpha & \sin \alpha & 0 \\ -\sin \alpha & \cos \alpha & 0 \\ (1 - \cos \alpha).x_0 + \sin \alpha.y_0 & -\sin \alpha.x_0 + (1 - \cos \alpha).y_0 & 1 \end{pmatrix}$$

Ví dụ 1: Tìm ma traän bieán ñoãi trong heä toäi ñoä thuaàn nhaát cuûa pheùp tæ leä

vôùi $S_x=S_y=2$

a.Tâm tæ leä laø goác toäi ñoä

b.Tâm tæ leä laø ñieâm (5,2)

Aâp düng ñeä tìm aûnh cuûa tam giaùc ABC vôùi A(0,0), B(1,1) C(5,2)

Ví dụ 2: Tìm ma traän bieán ñoãi trong heä toäi ñoä thuaàn nhaát cuûa pheùp laáy

ñoái xöùng:

a.Qua döông thaúng $y=x-1$.

b.Qua ñieâm (1,2)

Aâp düng tìm aûnh cuûa tam giaùc ABC vôùi A(0,0), B(0,2), C(-2,0)

Bài tập

1. Tìm ma trận biến đổi để đối tượng đối xứng qua $y=x$ và $y=-x$.
2. Cho tam giác $A(3, 1)$, $B(1, 3)$, $C(3,3)$. Xác định tọa độ mới của các đỉnh tam giác sau khi:
  - Quay một góc 90° ngược chiều kim đồng hồ xung quanh điểm $P(2, 2)$.
  - Phóng to tam giác lên hai lần, giữ nguyên vị trí điểm C .
3. Tìm ma trận biến đổi trong phép đối xứng qua đường thẳng nằm nghiêng có độ nghiêng m và đi qua điểm $(0, c)$.

- **Vẽ đối tượng đồ họa cơ sở**
- **Xén hình**
- **Tô màu**
- **Vẽ chữ và dựng Font**
- **Các phép biến đổi 2D**

Nhân bản – Phụng sự – Khai phóng

Enjoy the Course...!